

SÖKAREN

NR1

Kjell Jonsson

1979

LÖSNUMMERPRIS 7:00 inkl. moms

Geller-parashow i Stockholms medborgarhus

Uri Geller kom överraskande till Sverige i höstas. Sökarguiden hann inte i förväg upplysa om besöket, men meddelande skickades ut till intresserade. Söndagen den 12 november var det para-show i Medborgarhuset, Stockholm. Skedar böjdes,

klockor startades och tankar gissades – allt, som det syntes, med stor framgång. Geller är (ibland) en underhållande och skicklig para-artist, väl värd sin världsberömmelse.

URI GELLER-SHOW I MEDBORGARHUSET

I november gjorde "det världsberömda mediet" Uri Geller en "blixt-visit" i Stockholm. Söndagen den 12:e var det show i Medborgarhuset. Att få en privat intervju med den Store under lugna förhållanden var naturligtvis inte möjligt för en liten seriös tidskrift som Sökaren, men red satt i salongen, "på pressplats", antecknade och fotograferade.

En ung kvinna med namnet Sarah tolkade – Uri skall alltid omge sig med unga, snygga kvinnor. Han kom in på scenen, sympatiskt leende, började med att säga att så mycket negativt hade skrivits om honom i detta land att han var överraskad av att så många hade samlats för att se och höra honom.

Uri försäkrade, med ärlig uppsyn, att allting som han skulle visa upp under kvällen var äkta *paranormala fenomen* – inte trick. Och enligt red:s mening finns ingen anledning att inte tro honom. Även om t ex Truxa givetvis kan visa liknande "telepatiexperiment" etc på sitt sätt.

– Vi har alla telepatiförmåga, förklarade Uri.

Det påminde om Paul Solomons försäkran tio dagar tidigare (be- träffande förmågan att få kunskap från det övermedvetna): ni kan, ni också – *alla kan*. Och liksom Paul skulle Uri lära ut litet grand "hur man gör", lovande han.

Han ville på scenen ha "fyra flickor från Stockholm". De skulle höra hemma här, så att ingen kunde tro att de tillhörde hans eget sällskap. Och fyra vackra flickor pekades ut och stegade leende upp på scenen. En av dem placerades vid svarta tavlan och fick skriva namnet på "en enkel färg", på svenska och på engelska. Det blev *röd* – *red*. Alla såg detta, utom Uri, som hade ansiktet bortvänt och blundade. Så

Geller försöker telepatiskt uppfatta den färg som skrivits bakom hans rygg för att sedan föra över informationen till en flicka, som han hämtat upp ur publiken. Men det lyckas inte – hon gissar "blå" i stället för "brun".

suddades orden ut. Flickan som skrivit på tavlan kallades fram och fick ställa sig bredvid Uri.

Nu instruerades publiken att tänka på det skrivna ordet, när Uri räknat till tre: ett – två – tre: alla tänkte gemensamt, intensivt. Och ytterligare ett par gånger samma sak.

Geller "hörde" i sitt medvetande vad vi alla tänkte. Han sa: färgen är *röd*. Rätt! Bravo! Applåder.

Men Geller tittade forskande ut över publikhavet. Någon hade tänkt *grön* för att förvillan honom! Fanns det någon person därborta åt vänster, som gjort det? Träd fram, ge dig tillkänna, du kommer inte att bli straffad för det! Ja, mycket riktigt, en man medgav att han tänkt på färgen *grön* "för att testa" Geller.

– Men gör inte om det!

Nästa "experiment": En annan av flickorna kallades fram till svarta tavlan för att skriva namnet på "en stad i världen", samt göra en teckning och skriva ned ett tal med två siffror. En flicka skulle stå vid Gellers sida, tydligen för att ge honom kraft. Det var en söt tös, förstås, och hon var, som någon vän bland publiken upplyste Uri om, "ett professionellt medium"!

Två av flickorna på scenen instruerades att titta på svarta tavlan, och även på baksidan av Uris huvud. Själv dolde han sig bakom en skiva (som inte tillhörde honom själv).

På tavlan skrevs *Paris*, ritades en skiss av en segelbåt, samt talet 42. Sedan alla, utom Uri bakom skivan, sett det, suddades det ut. Uri satte undan skivan, blundade. Sedan han räknat till tre fick publiken, gemensamt, tänka på *Paris*. När detta gjorts ännu någon gång, sa Uri att han trodde att staden var *Paris*. Rätt igen! Nya applåder.

– Nu ska jag visa hur jag gör det! förklarade Uri. Jag sluter ögonen, visualiserar en skärm. Så räknar jag ett, två, tre för att förena er alla, så att ni ska säga *Paris* samtidigt. Jag hör inte, känner inte, när ni tänker *Paris*. Men jag ser en linje som kommer in på skärmen. Linjen börjar skriva ordet *Paris*!

Så skall Uri tala om vad för teckning som hade ritats på tavlan.

Alla uppmanas att rita bilden i sitt sinne. Tre gånger. Sen säger Uri: segelbåt. Rätt!

Men det tvåsiffriga talet då? Skall Uri klara det också? Alla får samtidigt tänka på första siffran – och så på den andra. Och Uri "hör" vad vi tänker. Talet är 42. Rätt igen!

Därefter ett experiment av annan typ. En färg skrevs på tavlan: *brun* – *brown*. Uri skulle nu, bortvänd från tavlan, förnimma denna färg samt överföra den till den flicka som stod vid hans sida (och som var "ett professionellt medium"). Det lyckades inte. Hon sa "blå".

– Men det är inget fel på dig för den skull, tröstade Uri.

De fyra flickorna försvann ned från estraden. I stället valdes en kille ut(!). Han fick stiga upp på scenen – för att peka ut en ung flicka. Och en tös kom upp, utan att Uri såg henne – hans ögon var förbundna. Hon ställde sig några steg bakom honom.

– Jag måste se henne genom era ögon, förklarade Uri. Titta på henne, titta på mitt ansikte!

– Hon har ingen klänning. Det är byxor, blå jeans. (Rätt!) Något konstigt på benen... Hon bär en tröja, mycket *röd*. (Rätt!) – (På benen hade hon ljusbruna stövlar.)

Det gick bra för Geller i Medborgarhuset. Han fick tydligen god kontakt med publiken. Kanske var det en mer positiv inställd församling än t ex i Konserthuset för några år sedan, då föreställningen löpte trögt. Den här gången blev Geller överraskad av att han så snabbt och klart förnam publikens tankar.

Så blev det ett litet föredrag, som mellanspel mellan de paranormala övningarna. Uri berättade om hur han som barn upptäckte sin förmåga, hur den växte, när han blev äldre, hur han fick kontakt med astronauten Edgar Mitchell, som förklarade för honom att han måste få sin förmåga testad i vetenskapliga laboratorier. De första forskare som undersökte honom var Puthoff och Targ vid Stanford Research Institute. De sa att det rörde sig om en äkta kraft.

– Men så kom två negativt inställda män från Washington för att intervjua mig. Det var då som kontroversen började. Det visade sig att det fanns folk som ville nedvärdera och avslöja mig. Illusionister började göra om mina prestationer som trick. Jag uppmanade dem att göra samma saker som jag gjort, i samma laboratorier. Men det gjorde de inte.

– Men, sa Uri, jag har på något

Geller håller en skiva mellan sig och svarta tavlan för att inte kunna se vad som skrivs på den. Gissar rätt gör han ändå!

sätt tröttnat på laboratorieexperimenten. De vill göra samma saker om och om igen – men det leder ingenstans.

Inså kom han in på UFOs.

– Jag tror att UFOs kommer till vår planet. Jag vet inte varför de

inte landar. Men jag har sett dem och fotograferat dem.

– Jag utesluter inte möjligheten att kraften kanske inte kommer från mig, utan från någon annanstans.

– Om fem år skall jag få veta

Uri får hela publiken att ropa "fungera" åt de obrukbara klockor som lämnats fram. Samma skall var och en kunna göra där hemma, tycker han.

sanningen, tror jag!

Efter den lilla föreläsningen skall Uri demonstrera ett fenomen "som det inte finns någon förklaring till". En tjock person önskas på scenen. Robert Carleson stegar upp. Uri tycker att han inte är så väldigt tjock – "men inte tunn heller". Uri och tre män med utländskt utseende, som plockats upp på scenen, försöker lyfta Carleson, som sitter på en stol, genom att sätta sina fingrar under knäna på honom och i armhålorna. Det går inte. Han är för tung. Därefter görs några magiska rörelser över Carlesons huvud, varpå de fyra männen åter försöker lyfta honom. Nu går det galant. Och Uri förklarar att han sett folk som åkt upp högt i luften

på det här sättet!

Kände Carleson sig lättare, när han lyftes? undrar Uri. Lätt som en fjäder? Nej, Robert är inte säker på det. Och han undrar om de verkligt tog i ordentligt första gången...

Så var det klockornas tur! En ansenlig mängd trasiga klockor lämnades fram. Och tre barn kallades upp på scenen. Uri ville ha barn omkring sig under detta experiment.

– Jag ska ta upp några av klockorna i mina händer. Och ni måste hjälpa mig. Skrik, alla på en gång: *work* (fungera)! Tro att dessa klockor skall börja gå igen! – Ett – två – tre: *work*!

Och Geller förklarade att flera av klockorna hade börjat gå.

Naturligtvis skulle skedar och gafflar böjas också. Många räcktes fram.

Och några av sakerna mjuknar, böjs och går av! Reportern på tredje bänk kan inte se tecken på trick, när en sked sakta böjs uppåt, medan ett barn lätt håller i dess ena ände.

Ja, det var en show, det!

*

Och i ett TV-program, som sändes torsdagen den 16 november, lyckades Geller mycket väl efterbilda en skiss av en TV-apparat, vilken Lennart Swahn tidigare ritat, helt oåtkomligt för Geller. – Hur förklarar skeptikerna det?

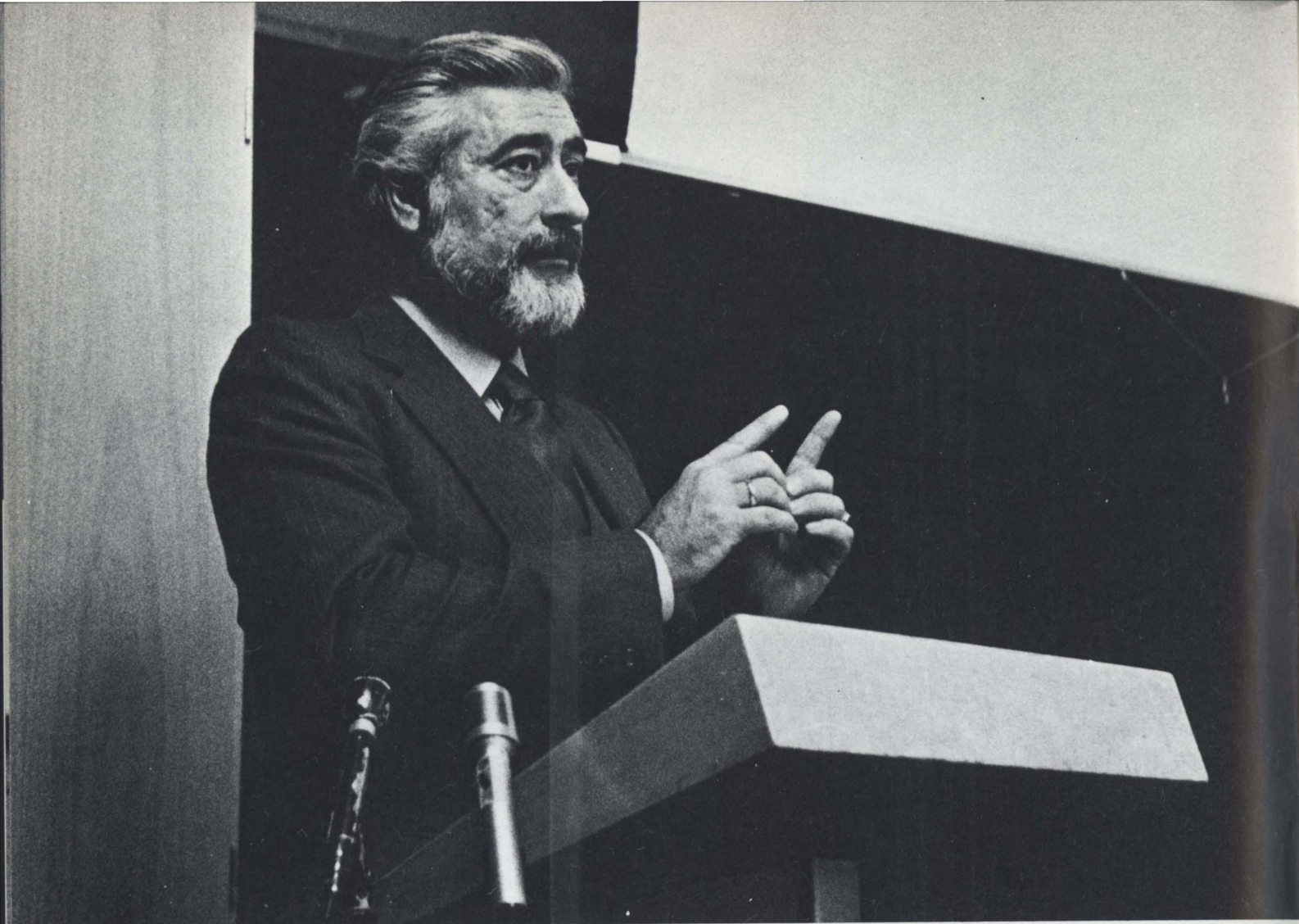
Text o foto: SM

Se, den mjuknar! utropar Geller – som alltid verkar lika överraskad och förtjust över ett "underverk" – eller är det framför allt triumf i hans röst? – Han böjer skeden, medan ett barn helt lätt håller i dess ena ände.

Böjd i rätt vinkel! – Var det en preparerad sked som han haft med sig, eller hade han i smyg böjt den uppe på scenen så att den blivit mjuk – eller var det ett äkta parafenomen? – Lycka till med gissning, goa läsare!

KUNSKAP FRÅN DET ÖVERMEDVETNA

Ett fascinerande föredrag av Paul Solomon, en av vår tids mest intressanta mystiker

Paul Solomon, som ibland kallats "den nye Edgar Cayce", besökte i höstas under några dagar Stockholm. Han höll ett föredrag i ABF-huset och hade därefter en kurs i meditation, visualisering och avslappning två kvällar på Park Hotell. Paul Solomon är en god, fängslande föredragshållare. Han berättade att han själv aldrig sökt de händelser som inträffat med honom. Att han genom hypnotisk trans fick kontakt med en annan medvetandedimension skedde helt och hållet av en tillfällighet. Men å andra sidan, sa han, trodde han inte på tillfälligheter...

– Jag tror att såväl ni som jag har en mycket bra lärare. Jag misstänker starkt att vi alla har en lärare som är med oss varje dag av vårt liv och att ingenting händer av en tillfällighet.

Paul Solomon menade att man nog kan bevisa detta om man observerar vad som händer i ens liv: man finner att om man har en svaghet av något slag – något som är verkligt frustrerande och besvärande – så kommer detta att inträffa åter och åter igen, till dess man kommer tillrätta med det.

– Och jag misstänker starkt att detta beror på att det finns en del

av människan som vet att hon har ett behov av att komma tillrätta med detta. Den delen kallar jag lärare.

– Jag tror att var och en av oss har mer medvetande, mer intelligens, än vi vanligen använder, och om vi kan komma bortom det vanliga medvetandets gränser och nå fram till vad jag skulle vilja kalla övermedvetandet, så kan vi vinna kunskap utöver vad som eljest är möjligt.

– Vad som hände mig för sju år sedan, tror jag var något fullt naturligt. Det var ingenting som inträffade på grund av att jag har någon

exceptionell begåvning eller utrustning som ni saknar. I stället tror jag att det hände eftersom jag var tillräckligt desperat för att behöva vissa svar som jag inte kunde nå fram till med mitt eget vanliga medvetande.

– Så länge som vi inte är desperata, kan vi använda vårt eget medvetande och få de svar vi behöver genom våra egna tankar. Men när vi behöver ett genombrott, behöver komma utanför våra vanliga tankar och föreställningar, verkar det som om en mycket desperat situation uppkommer, vilken ger upphov till vad jag kallar själens mörka natt, och i det tillståndet kan vi se att det är mer med vårt medvetande än vi förut trott.

Paul Solomon berättade att han växte upp i ett mycket religiöst hem. Hans far är pastor hos syd-baptisterna.

– Jag vet inte om ni här i Sverige känner till vad syd-baptisterna är. Men låt mig förklara det så här: de tar avstånd från rökning, alkohol, dans, bio och allt som är roligt... De läser mycket i Bibeln, och de går i kyrkan omkring fem gånger i veckan. En intressant sak med syd-baptisterna är att de mycket bokstavligt tror att man kan tala med Gud och få svar från honom. Så de ägnar mycket tid åt bön och åt att försöka räkna ut vad Gud i sin tur svarar.

– Jag växte upp i den sortens religion. Min far var pastor, liksom hans far före honom, och alla mina farbröder är pastorer. Så det var bestämt att jag skulle bli pastor också. Jag gick i college och seminarium för att utbilda mig till baptistpastor. Jag gifte mig och fick en dotter. Men just vid den tid då jag började min verksamhet som pastor, blev min fru kär i en annan och lämnade mig. Och det innebar slutet på min pastorsbana, eftersom det inte existerar något sådant som en fränksild syd-baptistpastor. Sedan man skilt sig, kan man inte predika mer. Jag gick miste om min karriär, och min hustru och barnet gick ifrån mig.

– En sådan smäll vore tillräcklig för att en kille skulle hamna i djup depression. Men så gick det inte för mig. I stället blev jag ond... ond på Gud, eftersom han tagit över tjugo år av mitt liv då jag förberett mig för att bli präst. Jag hade inte skaffat mig någon annan utbildning – och så var min bana slut. Jag kände det inte som att Gud inte fanns, utan som att han behandlat mig orättvist.

– Jag blev så ond på Gud att jag köpte ett paket cigaretter. Det var

första gången i mitt liv som jag rökte. Jag rökte upp hela paketet – och blev mycket sjuk... Därefter köpte jag en öl. Jag hade aldrig smakat öl förut, eller någon annan alkoholdryck, så jag trodde att jag skulle bli berusad – men det blev jag inte. Jag tyckte bara att det smakade gott. Så jag köpte en öl till. Och en till, och en till. Och jag blev verkligen en öldrickare.

– Och sedan jag kommit in i detta med cigaretter och öl, började jag med sex – jag började ta igen vad jag tidigare förlorat... I fem år var det enda jag levde för att försöka roa mig.

– Men jag var så upptagen av att roa mig att jag inte brydde mig om mina förhållanden till andra människor, eller Gud eller andlig utveckling. I fem år gick det bra. Men sedan upptäckte jag plötsligt att jag inte gillade de människor som jag var tillsammans med och som roade sig på samma sätt som jag. Jag respekterade dem inte, eftersom jag inte respekterade mig själv. Jag ville komma bort från dessa vänner. Och jag ville sluta med nöjeslivet. Då uppkom, fem år försenad, en depression.

– När jag nu började oroa mig för mig själv och undra hur jag skulle få hjälp, då ville jag inte ha något med religionen att göra, jag ville inte ha något med Gud att göra. Jag ville inte heller ha något med psykologer att göra, eftersom jag hade haft psykologi som huvudämne i college och ansåg att den inte hade några svar som var bättre än dem jag själv kunde komma fram till.

– Så vad gör man i en svår depression, när man inte vill söka sig till Gud eller till religionen eller till psykologin? Jag erinrade mig att under min tid i det militära hade man där gjort experiment med hypnos. Några fick lära sig hypnos – jag var bland dem. Jag verkade inom armén som hypnoterapeut. Och jag såg att många människor som var mycket deprimerade, fick hjälp ut ur depressionen genom hypnos. Så jag beslöt att pröva hypnos.

– Jag ringde till en hypnoterapeutisk klinik i Atlanta, Georgia, där jag bodde på den tiden, och berättade om mina problem och om min bakgrund. Så fort de hörde att min far var syd-baptistpastor sa de att de visste precis vad för slags problem jag hade – det måste röra sig om väldiga skuldkänslor. Så de var helt säkra på att de skulle kunna hjälpa mig. Jag åkte dit för att skriva in mig i det terapeutiska programmet. Det hela verkade mycket uppmuntrande, jag var

mycket positivt inställd – men sen omtalade de priset. Då blev min depression värre! Det kostade alldeles för mycket. Jag kunde inte skaffa pengarna.

– Jag kände mig dålig, men skulle arbeta på kvällen. En vän såg på mig och sa: du ser förfärligt dålig ut! Jag förklarade för honom vad som hänt och att jag ville komma ut ur min depression; jag trodde verkligen att hypnos skulle kunna hjälpa mig, jag hade hittat denna utomordentligt fina klinik, kunde bli inskriven i deras program men kunde inte betala vad det kostade. Vad skulle jag nu göra?

– Den här unge mannen – han var bara 19 år gammal – sa då liksom i förbigående: "Jag hypnotiserade en gång en person." "Bra", sa jag, "låt oss gå och göra det!" I min lägenhet la jag mig på en soffa och han satte igång med att försöka hypnotisera mig. Det tog lång tid. Jag låg där och tänkte att den här grabben måste vara världens sämste hypnotisör. Jag somnade inte, eftersom han tråkade ut mig. Men så förlorade jag medvetandet, föll i hypnotisk sömn. Och han började testa djupet av det hypnotiska tillståndet. Han stack nålar i mig och brände fotsulorna med tändstickor för att utröna om jag kände någon smärta. Det gjorde jag inte – för-rän jag vaknat upp! Han blev övertygad om att jag befann mig i djup hypnotisk sömn, eftersom jag inte reagerade. Han började ställa frågor till mig, och jag svarade med mycket släpig, mumlande röst.

– Och så plötsligt hände något. Som han har beskrivit det, började min kropp att rycka i konvulsioner. Jag vek mig dubbel som om något hade träffat mig i mellangärdet. Men sedan rätade jag upp mig, och en röst började tala genom mig. Han säger att det var inte min röst. Han blev rädd på grund av vad som hände, först när konvulsionerna inträffade, och han inte visste vad han skulle göra åt dem, och sedan när han inte visste vad denna främmande röst var, eller var den kom ifrån. Han säger att rösten talade om för honom att han inte hade kunskaper nog att förstå kontakten med denna källa. Han frågade: "Vad menar du? Denna källa? Vem är du? Vad är du?" Och rösten började förklara: "Du har fått kontakt med en medvetandenivå som vanligen inte används. Denna person, genom vilken vi talar, har mer medvetande än han vanligen använder, och mer kunskap. Och detta är en annan nivå av hans medvetande. Det är inte en ande, det är

inte någon utanför honom själv, utan en annan nivå av hans eget medvetande, som talar till dig. Men du har inte kunskaper tillräckligt för att förstå denna kontakt, eller kunna använda den."

– Rösterna sa: "Gå och skaffa dig kunskaper, och när du bättre förstår detta, då kan du återvända och vi skall kommunicera med dig." Detta var alltså slutet på den kontakten med Källan. Min kropp började åter rycka i konvulsioner, och därefter föll jag i vad som syntes vara en normal sömn. Hypnotisören räknade upp mig ur sömnen, och jag vaknade.

– Den unge mannen hoppade nu upp och ned i upphetsning och berättade om anden som han kommit i kontakt med. Men jag brydde mig inte om någon ande, jag ville inte tala med någon sådan. Jag kände bara att det gjorde mycket ont i min mage. Så jag blev arg på honom och sa att jag inte trodde på några andar.

– Men Harry var mycket angelägen. Han sa: "Detta är något annat än du. Vad det än är, så är det klipskare än du. Därför vet jag att det inte är du." Och han ansåg att vi måste få kontakt med detta igen, eftersom vi kunde lära något av det. Han höll på och tjatade så att jag till slut kastade ut honom. Detta höll på varje dag i en veckas tid. Harry kom tillbaka, och han ville att vi skulle försöka igen. Och efter en vecka medgav jag till slut att vi skulle göra experimentet än en gång. Men nu är det två saker som jag vill att vi gör, sa jag – för det

första: vi skall fråga rösten vad det är som orsakar krampen i magen, och för det andra: vi skall ställa en fråga som jag inte vet svaret på, för att se om rösten verkligen vet något som jag själv inte vet.

– Så vi satte oss och försökte räkna ut en testfråga för denna "ande", eller vad det var, att besvara. Det var viktigt att inte heller Harry kände till svaret på frågan. Till slut slog det mig att min farfarsfar blev mördad för sina pengars skull men att förövarna aldrig fann hans pengar. Han hade lämnat ett arv till min farfar i form av statsobligationer, vilka kunde lösas in efter hans frånfälle. Men olyckligtvis hade postkontoret, där han köpte sina obligationer, brunnit ned och därmed hade också alla registreringar om obligationerna förintats. Och ingen visste var han hade förvarat sina obligationer. Under 30 år hade ingen kunnat hitta dem, och de hade följaktligen aldrig lösts in. Varje gång som jag träffade min farfar, var det enda han talade om: obligationerna – han ville ha sina pengar.

– Det var alltså ingen levande person som kände till var dessa obligationer fanns. Jag tänkte: om rösten kan tala om var de är, då vet jag att detta är något som har en kunskap som jag själv inte har. Så vi bestämde oss för detta som en testfråga.

– Jag la mig ned och Harry satte igång med att försöka hypnotisera mig igen. Och jag blev uttråkad igen, undrade hur lång tid det skulle ta, innan jag äntligen föll i sömn... Rösterna uppträdde slutligen åter-

igen. Harry började tala till den och hade en hel rad med frågor. Till slut kom han fram till frågan om min farfarsfars obligationer. Rösterna nämnde en plats, där de skulle finnas (och där de senare påträffades). Harry frågade också om de kramper som inträffade i samband med transen. Rösterna sa att de berodde på att mitt vanliga medvetande lämnade kroppen vid det tillfället, och det ställe där detta sker är solar plexus. När medvetandet ger sig iväg genom solar plexus, försöker kroppen göra allting för att behålla det, eftersom den förknippar en förlust av medvetandet med döden.

– Efter detta satte vi igång ett forskningsprogram för att komma underfund med vad denna kraft är och få en förklaring till hur den arbetar. Vi fick veta följande: "I er kultur är ni lärda att endast använda den ena hälften av er hjärna – hjärnan har två halvor, i den högra sker framför allt intuitivt tänkandet, fantasi, visualisering och receptivt tänkande – medan i den vänstra delen av hjärnan det rationella, logiska, deduktiva tänkandet och sinnesintrycken äger rum."

– Så i vår kultur har vi trott att det enda rätta sättet att tänka är att använda de fem sinnen för att bli medveten om verkligheten och sedan göra jämförelser och dra slutsatser med hjälp av rationell, deduktiv logik. Källan sa: "Men detta innebär att ni bara använder halva hjärnan. Den andra hälften sysslar bland annat med intuitivt tänkande, och genom den intuitiva sidan av medvetandet kan ni få kunskaper som inte kan nås genom sinnen."

– Och det sätt på vilket man kan få det intuitiva tänkandet att fungera är att koppla bort de fem sinnen och förhöja den medvetenhet som är icke-sinnlig genom att använda ett finare, högre, inre sinne. Källan sa: "Ni har förmåga att kommunicera med ert eget övermedvetande och andra människors övermedvetanden genom en högre sinnesförmåga. Detta övermedvetande vet hur er kropp har blivit till."

– Eller uttryck det på ett annat sätt: det fanns ett du, innan du hade en fysisk kropp, det fanns en intelligens som existerade före din fysiska kropp och deltog i skapandet

av den. Det fanns en intelligens som beslöt om färgen på ditt hår och dina ögon, samt om ditt temperament, dina färdigheter osv. Och denna skapande intelligens, genom vilken du blev till, existerade innan din kropp existerade. Detta du, detta skapande du, vet i detalj hur din kropp är konstruerad, vet hur varje körtel och varje cell fungerar. Den del av ditt medvetande, som har varit med dig alltsedan din födelse, vet också allting som din kropp varit med om, och om där finns någon sjukdom, så vet detta medvetande allting om hur den blivit till och vad som krävs för att bota den.

– När allt detta började hända – när vi fick kontakt med Källan – tilldrog det sig en hel del uppmärksamhet. En reporter fick kännedom om det, och han kom för att intervjua mig. Han sa att det för några år sedan funnits en man som hette Edgar Cayce och som gick i trans på samma sätt som jag. Han använde sin förmåga till att diagnostisera sjukdomar. Jag visste då ingenting om Cayce. Sämt studerade vi inte på seminariet...

– Reportern frågade mig om jag trodde att jag också kunde använda min förmåga till att diagnostisera sjukdomar. Jag svarade att det hade jag ingen aning om men att jag gärna skulle försöka. Reportern sa att han hade ett kroppsligt fel, som inte hade blivit diagnostiserat. Hans läkare visste inte vad det var eller hur det skulle behandlas. Reportern talade inte om för mig vilka symptomen var – det skulle vara en test på vad Källan förmådde.

– Jag gick i trans, och Harry började ställa frågor om denne reporter. Rösterna beskrev ingående vad som höll på att hända med mannens kropp och hur åkomman skulle kunna botas. Därefter tog reportern bandinspelningen med sig till sin läkare och spelade upp den för honom. Läkaren gjorde omedelbart en undersökning för att se om de uppgifter som rösten gett var riktiga. Och det visade sig att vad rösten sagt var alldeles riktigt.

– Därefter ringde läkaren till mig och gav mig en förteckning över patienter... och därmed började en ny fas i mitt liv. Hundratals människor ville ständigt träffa mig. Det gjorde mig förskräckt, eftersom jag inte har någon medicinsk utbildning. Och jag hade aldrig i mitt liv sett så många sjuka människor. De flesta var desperata. Vi bestämde oss för att endast ta emot patienter, om vi kunde förmå deras läkare att samarbeta med oss och göra upp en lista med frågor.

– Tre år senare blev jag inbjuden

till Yale University, vilket är ett av de ledande universiteten i Förenta staterna, att föreläsa för deras medicinstudenter om psykisk diagnos. De förklarade att de inte kunde betala mig så mycket, men gärna ville att jag kom. Jag svarade: hör på – jag betalar er, om jag bara får komma!

– Jag ville gärna ge dem en kunskap som kunde göra dem till bättre läkare. Jag förklarade för dem att varje läkare dagligen måste använda sin intuition, vare sig han tycker om det eller inte. Jag sa att när jag hade presenterats som en psykisk diagnostiker, antydde detta att jag ägde en förmåga som de saknade, vilket inte var sant.

– Faktum är att psykisk diagnos är något som var och en av er måste använda er av i er läkargärning. Det kommer nämligen att inträffa många gånger att ert rationella, logiska, deduktiva tänkande och era fem sinnen och alla era prov inte ger er den kunskap ni behöver för att ställa en diagnos. Ni kommer att tvingas lita till er intuition då och då.

– Det är ju bra att ni har ett tränat intellekt. Men eftersom ni även måste använda er intuition, vare sig ni vill det eller inte, vore det inte klokt att träna upp den också? En läkare som har en upptränad intuition, använder sig säkert av den bättre än den läkare som inte har tränat sin intuition. Så det enda val ni har att göra är om ni vill använda en upptränad intuition eller en "slö", tillfällig, intuition!

Därefter vände sig Paul Solomon till åhörarna i ABF-huset och förklarade att samma gäller alla.

– Alla måste använda sin intuition, alla måste använda båda sidorna av hjärnan då och då – ni tillbringar årtal i skolan med att träna upp er logiska förmåga, men tro igen har ni ingen träning alls i att använda er intuition. Och det innebär att ni använder en del av ert sinne för att fatta beslut, fastän denna del inte alls är tränad för detta. Om intuitionen fungerar under sådana omständigheter, så är det en ren tillfällighet.

– Var och en behöver utveckla sin intuitiva förmåga på grund av att så mycket i livet beror på intuitivt fattade beslut. Och intuitionen tränas och utvecklas på precis samma sätt som det rationella tänkandet tränas och utvecklas, och på samma sätt som tex seendet och hörandet kan tränas och utvecklas. För vart och ett av de fem sinnen har vi en finare motsvarighet – vi har möjlighet att se saker som inte är fysiska.

Paul sa att om ni sluter ögonen, så kan ni till en början inte se en äng eller ett berg, ingenting sådant, men om ni arbetar på det regelbundet under en tid, så når ni den punkt då ni kan se allt det där mycket tydligt.

– Ni kan se beskaffenheten hos trädens bark, och ni kan även nå den punkt då ni kan höra ljudet i en bäck, genom att utveckla de finare, inre sinnen. Den intuitiva, imaginativa delen av er hjärna har då fått en förmåga att se vad som finns bortom det rum, där ni befinner er.

– Så snart dessa finare sinnen har utvecklats, kan man komma i förbindelse med dem. Om du har behov av svar från en annan medvetandenivå, så behöver du bara fråga, och sedan stoppa det rationella tänkandet – samt lyssna efter svar och ta emot.

– Under de senaste sju åren har jag använt mig av denna kontakt mer än 1500 gånger, och när vi har kunnat göra kontroller, har vi aldrig upptäckt några misstag. Vi har inte bara använt förmågan till medicinska diagnoser, utan för alla sorters frågor.

Paul förklarade att förmågan att kommunicera med det övermedvetna är helt naturlig och att varje människa har den – även om en del blir kända som psykiker. Och nästan varje gång som man påträffar en naturlig psykier, finner man också en bestämd faktor. Denna faktor är: när en person blir en psykiker, blir han det på grund av att han varit tvungen att få vissa svar, varit tvungen att få en ledning. Han har varit tvungen att få hjälp i en livssituation. I desperationen har han brutit igenom barriären till det övermedvetna.

– Jag tror också att mystiska upplevelser kommer från samma del av medvetandet som de psykiska genombrotten och att även de beror på en desperat situation, det som har kallats "själens mörka natt". Men min tro är att denna själens mörka natt är något som förr eller senare inträffar för alla människor. Den inträffar när en del av medvetandet, en större del av medvetandet, försöker komma igenom till dig – detta större medvetande är en del av dig och försöker kommunicera med dig, och det deltar redan i ditt liv.

Denna förmåga att kommunicera med det övermedvetna kan uppnås genom meditation, lär Paul Solomon.

– Meditation är en process, där man ger upp vad man har trott sig vara och blir vad man verkligen är.

Paul Solomon i samspråk med Vattumannens Anders Ekströmer. Foto Per Sellmann. – Det var Ekströmer och Sellmann som tog honom till Sverige, sedan de träffat honom på Festival för Mind and Body i London i somras.

Min åsikt är att meditation alltid bör vara ett uppbyggande av personligheten, ett uppbyggande av förhållanden med andra människor och ett utvidgande av medvetandet till kontakt med det övermedvetna eller källan till min existens och till alla andra människors existens, vilken finns inom mig.

– Men jag tror inte att man behöver uppleva en desperat situation för att få ett genombrott. I stället tror jag att vad som behövs är att vara medveten om möjligheten och sedan systematiskt koppla av de fem yttre sinnena för att bli mer medveten om de inre, finare sinnena.

– Det är ungefär så här: när du lyssnar till musik, till musikens finaste nyanser, sluter du förmodligen dina ögon. Med ögonen slutna kan du höra bättre. Och det är förmodligen inte bara ögonen som du sluter, utan du stänger antagligen ute även känseln och lukten. När du verkligen lyssnar intensivt, förnimmer du ingen lukt, och du har ingen känsel heller – hela din energi samlas i ett enda sinne: hörseln. Om du kan åstadkomma samma koncentration på de finare sinnena, så fungerar de på samma sätt. När du tillsluter de yttre sinnena, förhöjs de inre. Så detta är för mig hela

skälet till att lära sig meditation. Att lära sig meditera är att lära sig bli omedveten om yttrevärlden – samt mycket mer medveten om de inre, finare sinnena, varifrån du kan hämta kunskaper som finns tillgängliga där.

Paul Solomon är angelägen om att säga att denna förmåga att kommunicera med det övermedvetna inte är något unikt för honom.

– Var och en av er kan tona in tillräckligt bra på det övermedvetna för att få svar som gäller ert eget liv, era egna behov. Och några av er skulle kunna tona in så bra att ni kunde hjälpa både er själva och andra, ja hela samhället.

Paul säger att de största framstegen som gjorts i samhället vanligen har en psykisk bakgrund. Och han nämner framför allt Thomas Edison: glödlampan kom till som följd av intuitivt tänkande!

Och Paul berättar att "Akasakrönikan" var den beteckning som Edgar Cayce använde för den källa från vilken han fick sina informationer – det är en urgammal sanskritterm och avser de händelser som finns inskrivna på tidens och rummets skärm. Andra namn är övermedvetandet, det högre medvetandet och den helige ande.

Själv behöver Paul inte längre gå in i ett medvetenhetstillstånd för att få informationer från det övermedvetna. Detta skedde bara under de allra första månaderna. Numer får han informationerna genom meditation i stället för genom trans – som följd av instruktioner vilka Källan gett.

Under frågestunden efter föredraget kom reinkarnationsidén upp. Paul sa att han före kontakten med det övermedvetna inte alls trodde på reinkarnation. Han hade aldrig studerat det. Men han var i princip, som baptist, emot tanken. Men sedan förbindelsen med Källan etablerats, började han minnas tidigare liv, och numer har han inget som helst tvivel på att han har levat tidigare.

– Men på våra kurser säger vi inte att någon skall tro på återfödelse. Och det spelar heller ingen roll om de tror på det eller inte – de kommer tillbaka i alla fall...

Kan det inte vara riskabelt att ta kontakt med andra medvetandnivåer?

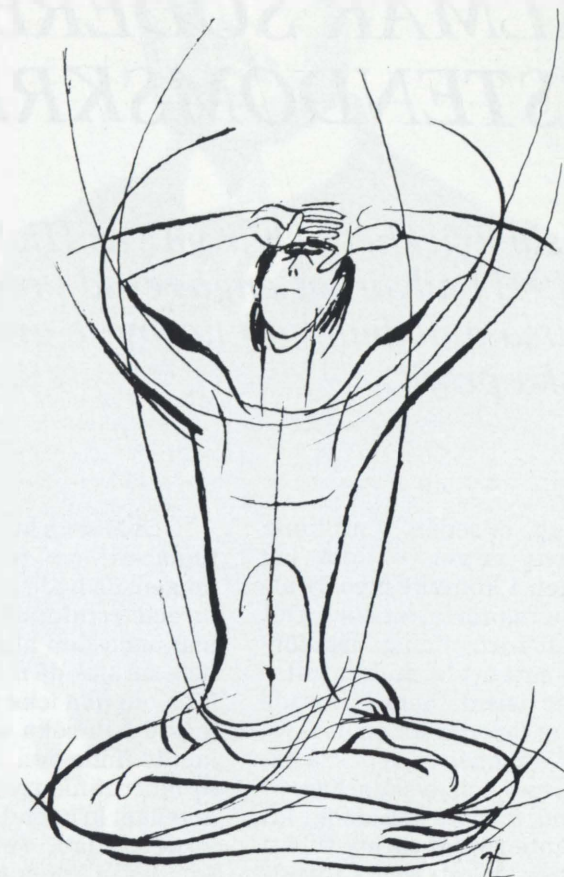
– Jo, det kan det vara – men, om man tänker på hur mycket tid vi tillbringar med dagdrömmar och i ett omedvetet sinnestillstånd, så är det ännu riskablare att inte ta den kontakten!

SM

Reidar Ekner Sitta i tanken, löpa i sinnet

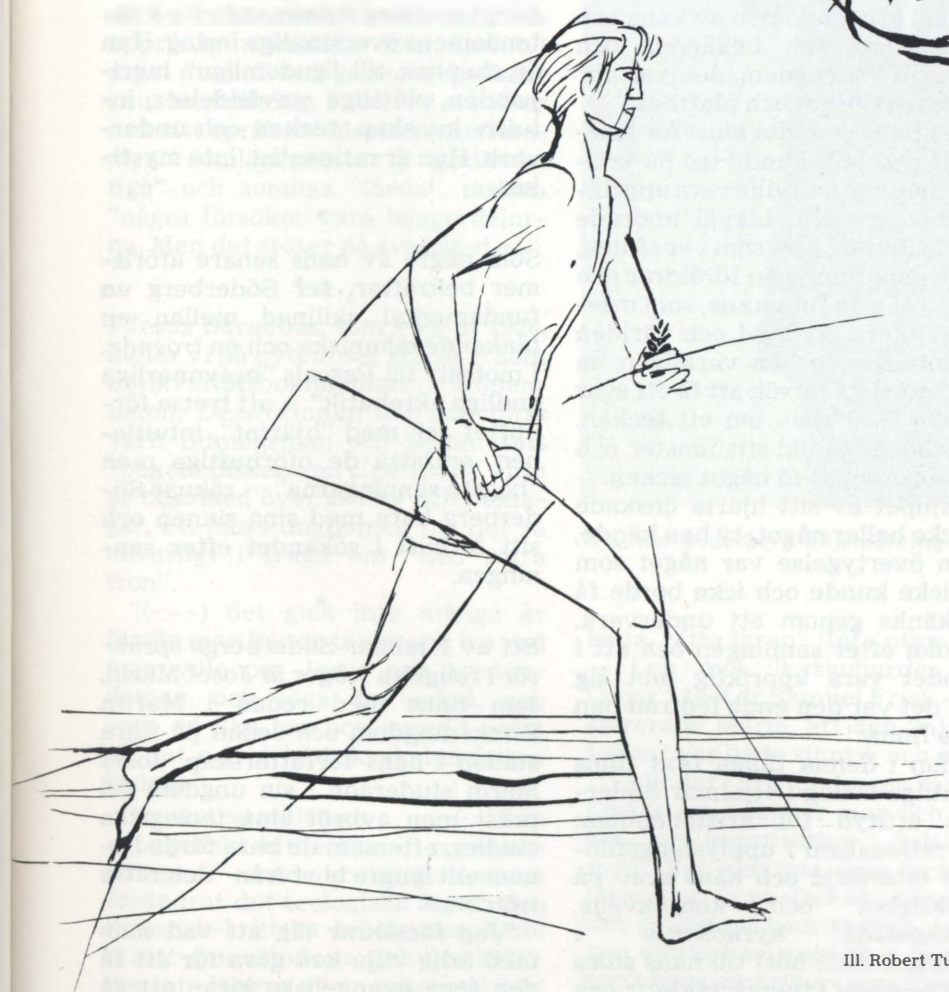
1

Sitta
På jorden så nära
Ett med sig själv och med den
Korsade ben, lagda mot mitten
Bålen, i mitten
Händernas flator ihop
Mot pannan, i mitten
Medvetet lyssna till kraften
Som spinner
I tystnad, i mitten
Sitta i tanken
Borttänka tanken
Omedveten
Kraften

2

Löpa
Längs stranden
Den fuktfasta strängen
Mellan hav och strand
Solvärm havsslipad sten
I ena handen
Frökotte, i andra
Sträcka ut
Utveckla kraften
Känna den utvecklade kraften
Timme på timme
Löpsteg/andetag/löpsteg/andetag
Om – mane – padme – hum
Timme på timme
Om – mane – padme – hum
Löpa medvetet avspänd
Löpa i sinnet
Omedveten
I icke-jaget
Kraften

Ill. Robert Turner

Paul Solomon håller snabbkurs i "dynamisk meditation" i Stockholm. Foto Per Sellmann.

HJALMAR SÖDERBERGS KRISTENDOMSKRITIK

Bakom sin kvickhet och ironi var Hjalmar Söderberg (1869–1941) allvarligt engagerad i religiösa frågor. Det finns alltså anledning att närmare granska hans teologiska profil.

För snart tjugo år sedan – mitt inne i pubertetens virvel – kom jag första gången i kontakt med Hjalmar Söderbergs författarskap. Det blev som en förtrollning; jag försjönk i hans sätt att formulera katastrofen efter barndomens förlorade trygghet. Jag fick ord för en livssyn, som var melankolisk men också egande i sin ironi och avslöjarlust.

Efter hand märkte jag dock, att Söderberg inte riktigt räckte till att "leva på" för en otrygg, sökande 17-åring. Jag drogs åt ett helt annat håll – till den kristna mystiken, som den framträdde i Arnold Norlinds och Gunnel Vallquists tidiga författarskap.

Sedan har så mycket – "det så kallade livet" – kommit emellan... När jag sommaren 1977 på allvar sökte mig tillbaka till Hjalmar Söderberg, hade jag kommit långt bort från kristen tro och livshållning. Jag upptäckte nya sidor i hans författarskap, och jag kom i första hand att strecka för sådant, som gav uttryck för hans kristendomskritik.

*

I Martin Bircks ungdom berättar Hjalmar Söderberg, att Martin hade varit kristen "till sitt sextonde år". "Och han hade trott allt och icke tvivlat, och om söndagarna hade han gått i kyrkan med sina föräldrar." I samband med konfirmationen blev religionen det enda väsentliga – det som dagligen upptog Martins tid och tankar. Han ställdes inför kristendomens anspråk att vara den enda sanningen, "det högsta av allt, den ledande makten i livet".

"Och Martin kunde icke undgå att finna, att om religionen var sanningen, då hade den rätt även i detta, och framför allt i detta; då måste han ägna den alla sina krafter och hela sin själ, då måste han bli läsare. Men om den icke var sanningen, då måste han söka sanningen var han kunde finna den, då måste han alltså bli fritänkare. Vad som var där emellan, kristendomen av vana och bruk, sådan den bekändes och troddes av mängden, det var för honom tanklöshet och platthet."

Efter hand stod det klart för Martin, att han inte kunde tro på kristendomen, om han ville vara uppriktig mot sig själv. Likväl undrade han, varför just han, som var så ung, tänkte annorlunda än föräldrar och lärare, "alla de fullvuxna, som måste veta mera om livet och världen än han". Kunde han verkligen ha rätt? I ett sista försök att få ett svar bad han Gud själv om ett tecken. Han stod länge vid sitt fönster och väntade utan att få något tecken.

"I djupet av sitt hjärta önskade han icke heller något; ty han kände, att en övertygelse var något som man icke kunde och icke borde få till skänks genom ett underverk. Att söka efter sanningen och att i sökandet vara uppriktig mot sig själv, det var den enda ledtråd han kunde finna."

Redan i denna tidiga text finns väsentliga inslag i Hjalmar Söderbergs attityd till kristendomen: hans rationalism i upplysningsfilosofins efterföljd och hans krav på uppriktighet och konsekvens. Kierkegaards kyrkokritik i Øieblikket hade hört till hans stora läsupplevelser i tjugoårsåldern, och det var ingen tillfällighet, att han

längre fram hade en bild av Voltaire i sitt arbetsrum.

Med sitt stränga krav på konsekvens måste Martin bli antingen "läsare" (fundamentalist, pietist) eller "fritänkare" (ateist). Den kristendom, som "mängden" bekänner sig till, är en bekväm kompromiss, som är ohållbar för varje tänkande människa. Samtidigt står Söderberg i grunden främmande för kristendomens översinnliga inslag. Han är skeptisk till "gudomliga" ingripanden, plötsliga omvändelser, intuitiv kunskap, tecken och underverk. Han är rationalist, inte mystiker.

*

Som några av hans senare aforismer bekräftar, ser Söderberg en fundamental skillnad mellan en *tänkande* människa och en *troende*. I motsats till Pascals "besynnerliga andliga akrobatik" – att trotsa förnuftet och med "hjärtat", intuitionen, omfatta de oförnuftiga men "högsta sanningarna" – räknar Söderberg bara med sina sinnen och sitt förnuft i sökandet efter sanningen.

*

Ett av Hjalmar Söderbergs språkrör i religiösa frågor är Josef Marin, som finns med redan i Martin Bircks ungdom och sedan på flera ställen i hans författarskap. Josef Marin studerade i sin ungdom till präst men avbröt sina teologiska studier, eftersom de bara förde honom allt längre bort från "den rätta tron".

"Jag försäkrar dig att vad man med ärlig vilja kan göra för att få den rena evangeliska läran att gå ned, det gjorde jag. Men den kom

upp igen! Ett tag lyckades jag nästan hela två terminer igenom hypnotisera mig att tro – på alltsammans, rubb och stubb! Om det hade hållit i sig, hade jag blivit en av rikets mest ortodoxa präster. Men så sprack det en dag i början på maj – ohjälpligt, definitivt (---) På en två timmars ensam vårpromenad utåt Uppsalaslätten..."

Josef Marin fick avstå från att bli präst; det fanns hos honom "en törst efter uppriktighet", som gjorde prästbanan "litet för besvärlig". Läkaren i romanen Doktor Glas beskriver, hur han i tonåren hamnade i samma konflikt. Han tänkte också bli präst och gick i sina drömmar så långt, att han skulle bli biskop och så småningom rent av ärkebiskop. "Och när jag väl blivit ärkebiskop – då skulle man få höra på roliga predikningar! Då skulle det bli folk i Uppsala domkyrka!" Men så kom det inre kravet på uppriktighet emellan:

"(---) jag hade en god vän i skolan som jag talade med om allting; jag var kär i en flicka; och så hade jag min mor. För att kunna bli biskop måste jag ju ljuga och göra mig till också för dessa, och det var omöjligt. Några måste man ha, som man kan vara uppriktig mot..."

Hjalmar Söderberg menar alltså, att en intellektuellt medveten och uppriktig människa inte kan bli präst utan allvarliga kompromisser i sin livshållning. I Jahves eld låter han sitt språkrör Markel konstatera, att somliga präster är "gudfruktiga" och somliga "lärda", medan "några försöker vara bägge delarna. Men det stöter på svårigheter."

*

I Jesus Barabbas, som kom ut 1928, möter vi på nytt Josef Marin – som antikvariatsbokhandlare i Köpenhamn. Dessförinnan har han först varit tidningsman och sedan stått "bakom disken i en cigarrbod". Han är besviken över sitt liv och beklagar, att han i ungdomen tog det så allvarligt i fråga om "den rätta tron".

"(---) det gick inte många år förrän man kunde tänka och tro vad man ville om Jesus och kristendomen, och säga det också, och vara en lika bra och ansedd präst för det, och bli både kyrkoherde och biskop."

Nyprotestantismen – "den evangeliskt-lutherska nysilverklangen" – hade brutit igenom och förändrat det teologiska läget. Den historisk-kritiska bibelsynen hade ersatt den ortodoxa, och det krävdes inte längre av en präst, att han omfattade och förkunnade "den

Hjalmar Söderberg. Oljemålning av Gerda Wallander. Thielska galleriet.

enda, rätta läran". Inte utan avund – tex mot "kyrkoherden i S:t Oscar", teol dr Samuel Fries – konstaterade Marin, att den "nya metoden" var både sinnrik och enkel:

"Allt det i kristendomen som man tycker om behåller man och kallar det 'det konstitutiva i kristendomen'. Det som man inte tycker om låter man ligga. Det är oväsentligt; det är sådant som kyrkan egentligen aldrig har trott eller lärt, men blott begagnat sig av som 'folkloristisk' ornamentik."

En sådan lättsmält kristendoms-tolkning var inte aktuell, när Josef Marin avbröt sina teologiska studier av oförmåga att "svälja allt" i den "rena evangeliska läran".

*

Hjalmar Söderberg är skeptisk till varje försök att modernisera – "bortljuga och bortförklara" – det anstötliga och otidsenliga i kristendomen. Sådana försök är i hans ögon intellektuellt ohederliga. Dessutom är de meningslösa: tän-

kande människor har redan lämnat kristendomen bakom sig, och de *troende* har i stor utsträckning sökt sig till den frikyrkliga väckelsen.

"De känna instinktmässigt den akademiskt bildade prästens osäkerhet i tron och vända sig från honom till missionspredikanten (---) broder Svensson och broder Alsterin, som verkligen *veta* något om Gud och frälsning och salighet."

Utveckling av kristendomen är för Söderberg inget annat än en med biblisk terminologi förklädd anpassning till människans växande kunskap om världen utom och inom henne. Men en ny världsbild och en ny människosyn kan inte integreras med uppfattningar, som för snart två tusen år sedan kom att genomsyra Bibeln och forma kristendomen. Kort sagt: kristendomen kan inte utvecklas utan att upplösas.

I ett brev till vännen Carl G Laurin skrev Hjalmar Söderberg 1928:

"Jag har den lilla egenheten (---) att jag intresserar mig för hur det i verkligheten förhåller sig med den religions födelse och förhistoria, som jag har råkat bli uppfostrad i."

Söderberg kom att ägna många av sina senare år åt forskning och tänkande kring Jesus och kristendomens uppkomst. Hur kunde evangelierne Jesus lägga grunden till världens största religion? Hur stor roll spelade Jesus själv, och vad betydde omständigheterna kring honom? I två böcker – Jesus Barabbas (1928) och Den förvandlade Messias (1932) – redovisade Söderberg sina resultat.

Hans utgångspunkt var, att Jesus verkligen existerat men inte varit Guds son. Med sympati konstaterade Söderberg, att Viktor Rydberg gjorde "en stor och god gärning, då han en gång för alla tog livet av tron på Kristi gudom (---)".

Men hur var då Jesus som *människa*? Vilken bild av Jesus får man, då man läser evangelierne utan tro på Guds son? Söderberg gav sitt svar i brevet till Laurin:

"En orientalisk djävulsbesvärjare. En helbrägdagörare av en typ, som alla tider och folk ha känt. En folklig predikant, tillhörande en allmoges vars grova vidskepelse han delade. En falsk domedagsprofet – en bland de otaliga. En misslyckad Messias – en bland de många."

Denne Jesus hade visserligen förmåga att samla massor av anhängare, men det behövde inte betyda något annat än att omständigheterna kring honom var gynnsamma: "En snöboll kan ju ibland

bli en lavin. Men det beror inte på snöbollen."

Mycket tyder på, att Jesus var lika inkonsekvent och ombytlig som många andra temperamentsfulla människor. Med äkta övertygelse förkunnade han, att vi människor skulle älska våra ovänner, men så snart han blev arg – och det blev han ofta – överöste han sina motståndare med "de saftigaste orientaliska skällsord".

Hjalmar Söderberg kände inte sympati för Jesus. De var för olika varandra. I en mycket karaktäristisk aforism slog han fast, att "den man, vars förhärskande lidelse" var begäret att veta och förstå, knappast kunde känna någon uppriktig aktning – långt mindre kärlek och beundran – för evangelierne Jesus.

Sommaren 1909 frågade sig Hjalmar Söderberg i ett kåseri i Dagens Nyheter, vilken religion de "bildade" i Sverige egentligen har. Han ger först inget direkt svar utan konstaterar, att det är så mycket lättare att säga, vilken religion de *inte* har: "den rena evangeliska läran".

"Augsburgiska beaktelsen – hur många ha ens läst den? Och om de läste den skulle de skratta ihjäl sig. Jag kan dessutom nämna namnet på en annan religion, mycket olik den förra och som de icke heller ha: kristendomen."

Den religion, som de flesta "bildade" omedvetet bekänner sig till, sammanfattar Söderberg i några korta satser:

"Att vid högtidliga tillfällen säga något om Gud (- - -); att omsätta sin dödsfruktan i en dimmig förhoppning om ett obestämt *något* efter döden; att, när det skall vara riktigt fint, uttrycka sin högaktning för Jesus som 'idealmänniska' (---)."

I Hjärtats oro uttrycker Söderberg ännu tydligare, vad han tror sig veta om de "bildades" uppfattning i religiösa frågor. De tror inte längre på kristendomens myter och dogmer, men "de tro på den kristna moralen. Och det är mycket värre."

Vad menar egentligen Söderberg själv med "den kristna moralen", och varför ser han så negativt på den?

Han lämnar ett viktigt svar i novellen Sibyllans grotta, där han låter en kvinna uttrycka hans egen syn på "Nya testamentets" kristendom:

"Vad går den ut på: Att detta livet är ingenting och det tillkommande allt. Inte sörja för morgondagen; inte så och inte skörda; kasta all sin

omsorg på herren; ge allt det man äger åt de fattiga, inte låna ut pengar mot ränta, inte kräva igen det som man lånat ut; inte hämnas en oförrätt; inte döma; inte motstå den som är ond. Tusenden läsa detta och tro det och betrakta det som guds ord. Men i deras liv sätter det inga spår. Och om vår goda kyrkoherde Sundius skulle börja leva efter evangeliets ord, skulle hela församlingen tro att han blivit tokig."

Söderberg uppfattar bergspredikans etik som Nya testamentets kärna och därmed som "kristendomens väsen", men denna etik är i hans ögon omöjlig att praktisera i verkligheten. Klyftan mellan lära och liv blir oundviklig. Om någon verkligen försöker leva enligt evangeliets ord – och det händer ju ibland – betraktar "förståndigt folk" vederbörande som överspänd eller rent av tokig. Varför har det blivit så?

Söderberg svarar, att bergspredikans etik blir orimlig, om den inte ses i ett bestämt eskatologiskt perspektiv: jorden kommer snart att gå under – himmelriket är nära.

"Världen angår oss icke längre": blott ur *den* synpunkten kan den kristna moralen förstås och förklaras. Praktiseras kan den naturligtvis inte så länge 'världen' har den oförsämdheten att bestå."

Somliga kristna håller med om att bergspredikans moral visserligen är oanvändbar i "vardagslag; men den är idealet". Vad är då idealet? Är det att inbilla sina bekanta och helst också sig själv, att man ska resa till Nordpolen – "och sedan lömskt smita av i Uppsala"? Söderberg svarar, att det kristna idealet visserligen är ouppnåeligt, men det är varje ideal – däri ligger inte felet. Felet är, att det är oäkta:

"(---) det ligger i en helt annan riktning än vår verkliga både bästa och sämsta strävan... Det är en importvara (- - -) från ett fjärran främmande folk i en fjärran främmande tid... Det har inga rottrådar i våra hjärtan."

Redan i Doktor Glas hade Söderberg konstaterat, att människor visserligen varje dag med lätthet handlar "tvärt emot sina uppriktigaste och mest välgrundade åsikter" utan att få samvetskval – "men försök att handla mot din innersta struktur, då får du höra hur samvetet skriker!"

Sammanfattningsvis hävdar Söderberg, att den kristna moralen går emot *allt* hos honom själv, både det bästa och det sämsta. Framför

allt går den emot hans uppriktighet, och naturligtvis är han skeptisk till kompromissen i många människors moraliska hållning: de bekänner med munnen ett ideal, som de avskyr i sitt hjärta.

I stället uppmanar han sina samtida svenskar att snarast möjligt "avskudda sig" den kristna moralen. Han ger dem rådet att hellre lyssna till rösten i deras egna hjärtan:

"(---) du *skall* motstå den som är ond! Du *skall* sörja för morgondagen, ty det kommer 'samvetskval' om du underlåter det. Du *skall* inte älska dina ovänner, ty det är mot din natur och ger intet annat resultat än förljugenhet och sliskt väsen – socker på ytan och grums i djupet!"

Det låg inte bara hopplöshet i den 20-årige Martin Bircks livsåskådning:

"Martin trädde ut i livet utan någon annan tro än den, att han skulle växa och åldras och dö som ett träd på marken (---) och att den gröna jorden, som han såg med sina ögon, var hans enda hem (---)".

Han hade nämligen en livsuppgift – han ville "skingra villfarelserna; och han skulle tala och skriva så att alla genast måste inse att han hade rätt". Det fanns hos Söderberg en stark strävan efter medvetenhet. Han ville veta och förstå, och som

idékämpe fick han användning för sina insikter. Hans polemik blev ett slags intellektuell maktkamp, där han med elegant formulerade tankar försvarade sin livssyn, "tänkesättet Söderberg". I en anteckning om människors "passion du travail" – lidelse för *arbetet* – konstaterade han, att livet får mening "blott för dem som ha en lidelse, som de kunna se någon utväg att tillfredsställa". I sitt författarskap och i sin forskning fick Söderberg möjlighet att kanalisera sin enda stora lidelse; att visa fram vad han uppfattade som sanning.

Hans avslöjarglädje kunde nog böttna i aggressivitet men också i besvikelse. Han var överkänslig, allergisk mot kompromisser och förljugenhet i människors livshållning och sätt att *tänka*. Enligt vännen Bo Bergman hade han en stark "intellektuell renlighetskänsla". Sanningslidelsen – ibland stegrad till sanningsberusning – blev ett slags elixir, som vitaliserade honom. Han fick paradoxal stimulans och självkänsla av att *kunna* genomskåda illusioner, falska livsgrunder – och *våga* leva med en hopplös livsåskådning.

Anm. Lars Ljungberg är lärare i religionskunskap, f n tjänstledig för studier i tros- och livsåskådningsvetenskap vid Uppsala universitet; han arbetar på en avhandling om Hjalmar Söderbergs livssyn.

Granskning av livsåskådningar

I en intervju säger professorn i tros- och livsåskådningsvetenskap Anders Jeffner till Svenska Dagbladet: "... Man kan och bör kritisera och bedöma livsåskådningar. En liten del av den bedömningen kan ske med vetenskapliga metoder. I en livsåskådning ingår t ex ofta påståenden om världen eller människan som går att pröva genom en empirisk undersökning. Många livsåskådningar innehåller också resonemang och slutledningar som går att undersöka med logikens hjälp..."

Som en kommentar till detta skulle jag vilja säga att exempelvis sådana påståenden som att Jesus gjorde underverk, avrättades men därefter likväl levde ju inte kan accepteras av *en historiker*. Och ändå tillhör sådana i princip historiska frågor hans vetenskapsområde. Från historikerns synpunkt är de där påståendena oriktiga, eftersom det saknas avgörande bevis för att händelserna har ägt rum. Det kan

inte ens anses oomtvistligt att Jesus har existerat – endast att det vid en viss tid fanns människor, t ex Paulus, som trodde på Jesus och predikade en lära i vilken denne utgjorde medelpunkten, samt bildade trosförsamlingar.

Likaså är ett sådant påstående som att det existerar en himmelsk, kärleksfull Fader felaktigt *från filosofisk synpunkt*. Den vetenskapliga filosofin kan inte gå med på att existensen av en sådan personlighet eller ett sådant väsen som "Gud" är bekräftad.

På liknande sätt förhåller det sig med en lång rad andra påståenden som görs inom skilda religioner. En vetenskapligt kritisk granskning av trons grundvalar stöder inte lärorna.

Så vad blir det kvar av teologierna, om man börjar granska dem kritiskt vetenskapligt? De reduceras till spekulationer.

Religion ligger ju på ett annat

"Att det ligger i människans natur – i hennes lyckliga natur, skulle jag vilja säga – att kunna tro på absolut vad som helst om hon blott vill det med sin understa, *omedvetnaste vilja* – därom finns intet tvivel. Men människorna *vilja* icke längre tro på vissa saker: Det är hela sjukan. De äro helt enkelt utleda vid det kram kyrkan för i sin butik; det ger dem en äcklig smak i munnen.

Uppriktigt sagt: snart går affären inte längre. Svenska folket vill ha en ny religion."

Hjalmar Söderberg 1909

"Kyrkan har ingenting att frukta varken av den frommes stränga krav på 'sann kristendom' eller av tankens och vetenskapens sanningskrav. Bägge delarna kunna efter sakens natur blott göra intryck på ett försvinnande fåtal."

Hjalmar Söderberg 1934

plan än vetenskap. Det religiösa (teologiska) tänkandet är icke-vetenskapligt, spekulativt. Men i den mån som religionerna ändå gör bestämda påståenden om verkligheten, vilka i princip är antingen sanna eller falska, måste dessa påståenden bedömas genom ett vetenskapligt betraktelsesätt. Det ankommer på en historiker att avgöra om det kan anses vara en historisk händelse att Jesus levde efter korsfästelsen. Och det ankommer på filosofen att bedöma om "Gud" finns.

Det är en stor svaghet hos religionerna att de gör spekulativa påståenden som vetenskapen lätt finner är felaktiga – och i övrigt gör bestämda uttalanden om det ovetbara – i stället för att som tomten hos Viktor Rydberg i undran stanna inför Gåtan, inseende att vi inget vet om svaren på de yttersta livsfrågorna. En sådan undran torde vara utgångspunkten för alla djupa, sanna religiösa tankar och känslor.

SM

PARAPSYKOLOGI – FUSK ELLER VETENSKAP?

Av Adrian Parker, M.A., Ph.D.

Klinisk psykolog och deltidsovervakad vid Institutet för Psykologisk och Parapsykologisk Forskning i Göteborg

Det var med stor förvåning som jag läste Nils Wiklunds artikel om parapsykologi i Sökaren nr 6, 1978¹⁾. Kärnan i hans argumentation var att en noggrann granskning av parapsykologisk forskning alltid avslöjar felkällor, fusk eller slumpmässiga resultat. I vanliga fall skulle jag ha bortsett från en sådan artikel såsom skriven av någon som är okunnig om modern parapsykologisk forskning. I och med utvecklingen av parapsykologin som vetenskap har det ju blivit så att den största delen av litteraturen är otillgänglig för lekmän, eftersom den publiceras på engelska i facktidsskrifter och det krävs kunskaper i statistik, psykologi och fysik för att man skall kunna tillgodogöra sig den. Men Nils Wiklund är psykolog och medlem av "the Parapsychology Association" och därigenom förmodligen "uptodate" med de senaste rönen inom detta område.

Några dagar efter det att jag läst Wiklunds artikel publicerades på engelska något som stämde med och stödde hans åsikter, nämligen ett avslöjande av dr S G Soal som fuskmakare. Ändå anser jag fortfarande att Wiklund har dragit en felaktig slutsats. Jag skall i det följande relatera detta nya rön och sedan framställa underlaget för min egen ståndpunkt att en opartisk utvärdering av aktuella bevis måste resultera i att vissa grundläggande paranormala fenomen får en status såsom varande bevisade.

I sin artikel nämner Nils Wiklund en bok skriven av C E M Hansel, "ESP a Scientific Evaluation", 1966, som en källa för den slutgiltiga utvärderingen av parapsykologin. Tyvärr, när det gäller "felkällor" kunde Wiklund knappast ha gjort ett värre val än denna bok, vilken är fylld av felinformation och absurda hypoteser²⁾. Det kan exempelvis nämnas, apropå Pearce-Pratt-experimentet, att Pearce,

som nu är präst, undertecknat ett dokument där han under ed försäkrar att han ingalunda gjorde något av det som Hansel beskyller honom för, nämligen smög över Duke-universitetets område och kikade genom ett fönster under ESP-testets gång. För att understryka möjligheten av fusk från Pearces sida medtog Hansel en karta över laboratorieområdet. Emellertid har det senare blivit klart att denna karta inte är skalenlig, och om den ritades om, skulle den visa att Hansels hypotes är helt otillämpbar på grund av fönstrets placering. Ändå måste man nu erkänna att en av Hansels hypoteser visat sig vara grundad på fakta. Det gäller S G Soals forskning, som utfördes på 1940-talet med försökspersonen Basil Shackleton. Hansel citerade en observatör som anklagade Soal för fusk och påstod sig ha sett honom ändra på kodsiffror i slumpstabeller – för att åstadkomma "träffar". Soal förnekade att han fuskat, men fallet blev ändå mera misstänkt, när man under 1960-talet gjorde ett försök att kontrollera dessa siffror och misslyckades med att identifiera deras ursprung. Dessutom visade en statistisk granskning av sifferfrekvensen några oregelbundenheter som stämde med fuskhypotesen. I slutet av 1978 publicerades Soals slutgiltiga dom³⁾. Vissa slumpnummersekvenser har identifierats som upprepbarheter (repetitions) men det finns siffror som helt tydligt är tillagda i efterhand (antagligen av Soal) och dessa siffror stämmer nästan alltid med försökspersonens "träffar". Detta innebär att Soals forskning nu konstaterats vara rent fusk. Denna skandal har kommit endast fyra år efter avslöjandet i USA av J W Levys bedrägeri i ESP-forskning med djur⁴⁾. Naturligtvis kan allt detta betraktas som motivering för en inställning som

Wiklunds att förkasta hela området som fusk och förfalskning. Men i så fall utesluter man den viktigaste parapsykologiska forskningen sedan dess, under 60- och 70-talet. Den största delen av ESP-forskningen under denna tid har rört sig förändrade medvetandetilstånd – tex hypnos, avslappningsmetoder, drömprocesser. Charles Honorton rapporterade 1975 att av 89 experiment som publicerats inom detta område, har 50 gett bevis för ESP. När det gäller en speciell metod, ganzfeldtekniken⁵⁾ är rönen ännu mera imponerande. Sammanlagt har denna teknik prövats i 26 enskilda undersökningar i 11 olika laboratorier med resultatet att man i 14 av dessa undersökningar (och i 8 laboratorier) erhållit signifikanta resultat. Slumpen är således helt utesluten; i statistiska termer kan sådana resultat endast uppkomma en gång på 8×10^{12} . Det antyder att vi har kommit ett definitivt steg närmare ett upprepbar ESP-experiment, dvs att vi specificerat ett ESP-befrämjande tillstånd⁶⁾ även om vi inte kan ange alla förutsättningarna för att ett experiment skall lyckas⁷⁾. Givetvis är det tänkbart att skeptikern kan försöka avvisa detta som en blandning av luddiga experiment och fusk. Men i själva verket finns det numera alltför många noggrant kontrollerade experiment, där resultaten inte är beroende av enskilda försöksledares ärlighet (såsom fallet var på 40- och 50-talet) för att detta skall låta sig göras. Som exempel kan nämnas försökspersonerna Pavel Stepanek och Bill Delmore, som under de senaste åren undersökts av ett flertal forskare.

Slutligen är det kanske lämpligt att återknyta till Hansels bok. I sitt sista kapitel beskriver han en de-

Forts på sidan 37.

EN LITEN EXERCIS I PARAPSYKOLOGISKA FELKÄLLOR

Av Nils Wiklund, fil.dr.

Psykologiska institutionen, Lund

Bland parapsykologer skämtar man ibland i all vänlighet med dr John Beloff därför att han aldrig tycks få "positiva" resultat i sina parapsykologiska experiment (dvs att hans resultat i regel blir helt slumpmässiga) trots att han varit med om att genomföra ett ganska stort antal undersökningar. Har han några speciella egenskaper som gör att han inte får annat än slumpmässiga resultat? I en intervju i Sökaren (nr 3, 1977) påpekade dock Beloff att hans situation inte alls är särskilt ovanlig:

"Det är alldeles riktigt att nästan inga experiment, som jag publicerat, har gett de positiva resultat som jag sökt. Till slut har en myt uppstått bland parapsykologerna att jag är en besynnerligt olycklig experimentator. Jag kallar detta en 'myt', eftersom det bortser från det faktum att min situation är typisk för det stora flertalet forskare som gör parapsykologiska experiment. Detta är med säkerhet riktigt vad beträffar mitt eget land – den nästan ende brittiske experimentellt inriktade parapsykolog i modern tid som fått betydande, positiva resultat är framlidne dr S G Soal. Men som följd av åtskillig kritik har hans arbete under senare år blivit så starkt ifrågasatt att föga återstår av hans trovärdighet. Det finns några forskare i Amerika som lyckas få positiva resultat med nästan alla experiment de gör, men dessa är de stora undantagen." (s. 20)

Kritiken mot S G Soals experiment tycks numera ovedersäglig, som framgår av dr Adrian Parkers artikel i detta nummer av Sökaren. Vad som tidigare ansågs vara ett mycket starkt stöd för de parapsykologiska fenomenens existens tycks nu definitivt ha fått en enklare förklaring (nämligen bedrägeri). Parker vill dock inte att viskall fästa för stor vikt vid detta fall. Som så många andra parapsykologer fäster han sig föga vid negativa fynd (dvs vid slumpmässiga resultat och på-

visade alternativa förklaringar till tidigare "positiva" rapporter). Han tycks mena, och med en viss rätt, att det ju finns så många andra experiment... (en allmän attityd som jag tidigare ifrågasatt: se Sökaren No 6, 1978). Parker nämner också några exempel på andra experiment, och jag skall här mycket kortfattat analysera bevisstyrkan hos en grupp av experiment som han anför, nämligen hos dem som använt den sk Ganzfeld-tekniken.

Det är särskilt Charles Honorton som lanserat denna teknik inom parapsykologin. Den går ut på att man placerar halverade ping-pong-bollar (e d) över ögonen på de försökspersoner som skall delta i experimentet, så att de upplever ett jämnt odifferentierat ljus. Man tänker sig att detta skulle göra det lättare att mottaga ESP-intryck. Parker hänvisar huvudsakligen till följande artikel av Charles Honorton: Psi and internal attention states: information retrieval in the Ganzfeld. *Proceedings of an International on Psi and States of Awareness, Paris 1977*. Parapsychology Foundation, New York, 1978. (s. 79 ff.) (För alla referenser till andra publikationer i det följande hänvisas till litteraturlistan i denna artikel av Honorton.)

Honorton sammanfattar här resultaten från 8 enskilda studier gjorda vid det institut där han själv arbetar (Maimonides Medical Center) och från 17 studier gjorda vid 10 andra institutioner. Han finner att sammanlagt över 500 försökspersoner har deltagit i 26 studier i 11 olika laboratorier, och anger att det sammanlagda resultatet skulle motsvara ett sannolikhetsvärde (p-värde) på 8×10^{-12} , dvs att resultatet skulle vara synnerligen "signifikant". Han drar slutsatsen att Ganzfeld-metoden utgör en replikationsmodell för parapsykologin som helhet: "Vi har nu någonting att bygga på." (s. 87, här i översättning)

Nu brukar $17 + 8$ normalt bli 25 och inte 26, och vi kanske inte skulle behöva vara så nogräknade om detta inte vore ett exempel på graden av precision i artikeln i sin helhet. Uträkningen av p-värdet 8×10^{-12} är ett annat exempel. Den är helt hemmagjord; man sammanför inte i vetenskapliga sammanhang resultaten från helt olika och oberoende experiment till ett enda sannolikhetsvärde.

Låt oss inte här förblandas av massan av experiment utan betrakta vart och ett för sig. Jag ämnar försöka visa att vart och ett av experimenten innehåller åtminstone någon allvarlig felkälla – och det räcker med en! – och att Honortons grund att "bygga på" därför tycks mycket svag. Notera i det följande att det ofta är helt olika felkällor i olika experiment och att möjligheten av fusk eller bedrägeri inte alls är den första man behöver beakta. Vidare är det viktigt att hålla i minnet att parapsykologiska experiment i regel undersöker små marginella effekter, som lätt kan uppstå på grund av olika metodologiska felgrepp. Analysen måste givetvis av utrymmesskäl presenteras helt kortfattat – egentligen endast antydningssvis.

Men till verket!

Av de 25 studierna är 8 gjorda vid Maimonides Medical Center av Honorton och hans medarbetare. Dessa 8 kan indelas i två grupper beroende på felkällornas art. De fem första (1), (2), (3), (4), (5)* använde som targets (dvs "måltavlor" för ESP-intrycken) ett bildmaterial bestående av 31 grupper om 4 olika alternativ. Man valde först ut en grupp om 4 bilder och därefter en av de fyra för att få fram en speciell target-bild. Senare fick försökspersonen se alla 4 alternativen och välja ut den bild som passade bäst med (ESP-) intrycken under den period då "sändaren" hade tittat på target-bilden. Tyvärr var det så för alla fem studierna att samma exemp-

lar av bildmaterialet användes av både sändaren under själva experimentet och av försökspersonen (mottagaren) i "matchningen", då försökspersonen väljer ut den target som bäst överensstämmer med (ESP-) intrycken. Detta förhållande ger möjlighet till olika typer av sensoriska läckor mellan sändare och mottagare, något som bland annat Parker tidigare påpekat (se diskussionen som följer efter Honortons artikel). Det kanske är något långsökt att tänka sig att det bildexemplar som varit target blivit varmare, fuktigare, märkt av fingeravtryck e d, men det är inte alls långsökt att tänka sig att överlämnandet av bildmaterialet varit förenat med ofrivilliga tecken som visat vilken bild som varit target. Att sådana felkällor tillåts förekomma på 1970-talet tyder på att den metodologiska utvecklingen inom parapsykologin inte enbart går mot förbättringar. Möjligheten av dessa felkällor förekom i experiment (1) – (5) och skulle ensamma räcka för att ogiltigförklara resultaten. Det förekom emellertid i dessa experiment ytterligare två felkällor som nog är ännu viktigare. För det första blandade sändaren för hand de 4 targets innan de överlämnades (och eventuellt blandades för hand ytterligare en gång av experimentledaren). I båda fallen är det möjligt att de targets som använts systematiskt hamnade i vissa positioner, t ex inte högst upp, och att försökspersonernas val också varit systematiska på ett liknande sätt, (att de alltså inte valt den bild som legat högst upp). Den tredje och utan tvekan viktigaste felkällan är dock en annan. Man använde i dessa experiment alltså 31 uppsättningar om 4 targets, men för varje gång en viss uppsättning använts placerades den target-bild som då varit aktuell efteråt under de tre andra för att inte användas på nytt förrän de tre andra också använts (se referens till experiment 2). Många inblandade visste förvisso vilka targets som tidigare använts och när en viss uppsättning om 4 targets användes för andra gången måste de alltså veta att en av bilderna inte kunde vara den target som nu var aktuell. Ibland kunde till och med sändare och mottagare turas om så att mottagaren kunde ha mycket god information om vilka bilder som tidigare använts. Dessa tre felkällor räcker mer än väl för att de fem första experimenten skall förlora sin beviskraft.

Ytterligare tre experiment är

rapporterade från Maimonides-laboratoriet, nämligen (6), (7) och (8). Här användes ett annat target-material av en mycket speciell karaktär. Varje bild beskrevs med hjälp av 10 egenskaper eller motiv som kunde vara antingen närvarande eller frånvarande: färg, aktivitet, djur och sju andra variabler. Försökspersonen fick sedan tolka sina (ESP-)intryck av target-bilden i dessa variabler och hade alltså för varje variabel en chans på två att gissa rätt (t ex "färg" närvarande eller frånvarande). Med dessa tio variabler är det möjligt att konstruera 1 024 olika bilder, men det är givet att själva bildframställningen måste vara ett i sig mycket omfattande arbete. Det skall vara 512 bilder i färg, de andra i svart-vitt; 512 med aktivitet, de andra utan; 512 med djur, de andra utan, och så vidare för alla tio kategorierna och varje bild med en unik kombination av egenskaper. Vissa naturliga kombinationer är enkla att få fram, men de sista, kanske något krystade kombinationerna, måste bli svåra. För den statistiska utvärderingen är det emellertid ett absolut krav att alla bilderna funnits med när experimenten genomfördes, men som framgår av experimentrapporterna för experiment (6) och (8) var det så att bildmaterialet i själva verket inte var färdigställt när de experimenten gjordes! I det ena fallet fanns endast 256 bilder (6) och i det andra fallet drygt 900 (8). Utvärderingen och resultaten som rapporterats för dessa experiment är därför ogiltiga. I experiment (7) är det möjligt att bildmaterialet var komplett – det framgår inte helt klart av rapporten – men här blev resultaten också helt slumpmässiga.

Sammanfattningsvis måste sägas att dessa experiment av Honorton och hans närmaste medarbetare har en förvånansvärt låg kvalitet.

Hur är det då med de 17 experiment som gjorts vid andra institutioner? Låt oss först bortse från hur Honorton i sin sammanställning ibland delar upp eller slår samman delexperiment på ett otillåtligt sätt och även gör andra oegentliga manipulationer. De är i och för sig av mindre vikt och påvisar i första hand Honortons begränsade stringens. Av dessa 17 experiment ledde 10 till slumpmässiga resultat medan 7 anges ha starkt signifikanta avvikelser från slumpförväntade värden.

Vad man först av allt slås av är skillnaden i experimentledarnas vetenskapliga bakgrund, när det

gäller de slumpmässiga respektive icke-slumpmässiga experimenten. När det gäller de 7 icke-slumpmässiga experimenten är endast två medlemmar av the Parapsychological Association inblandade, nämligen W G Braud och L Braud. De har tagit större eller mindre del i två av studierna. De övriga fem är gjorda av icke-medlemmar. När det gäller de slumpmässiga experimenten är förhållandet det omvända. Av de 10 slumpmässiga experimenten är 8 gjorda av medlemmar av the Parapsychological Association, medan endast 2 är gjorda av icke-medlemmar. Medlemmar (dvs "Full Members") i denna förening kan förväntas ha åtminstone en viss grad av vetenskaplig kompetens. Den ojämna fördelningen av resultaten i dessa 17 experiment tyder på att en viktig egenskap hos parapsykologiska experimentledare när det gäller att få fram slumpmässiga respektive icke-slumpmässiga resultat, kan vara deras metodologiska kompetens. Det kan här nämnas att dr Beloff, som i regel får slumpmässiga resultat i sina experiment, imponerar genom sitt självklara och säkra metodologiska kunnande. Det kan också nämnas att två av studierna med Ganzfeld-tekniken gjordes av Adrian Parker, bland annat i samarbete med Beloff: resultaten blev helt slumpmässiga.

Låt oss nu först se litet närmare på de fem experiment som utfördes av icke-medlemmar och som fick icke-slumpmässiga resultat. Två av dessa, (21) och (22), med betydande avvikelser från förväntade slumpresultat var inte publicerade någonstans när Honortons artikel trycktes. De har mig veterligen inte publicerats senare heller och kan i så fall inte utvärderas här. Om de inte heller blir accepterade för publikation kan man lugnt utgå ifrån att de är av låg kvalitet. Ett annat av dessa fem experiment (15) är synnerligen förvirrat både vad gäller design, utförande, rapportering och utvärdering. Där finns möjlighet till en rad olika felkällor på grund av över lag otillräckliga kontroller. Ett annat av experimenten (19) är mycket svårt att utvärdera därför att rapporten är svårförståelig och den statistiska utvärderingen synnerligen oklar. Om en experimentrapport är så oklar att experimentet inte kan bedömas, då kan resultatet inte heller tillmätas något bevisvärde. Det femte experimentet gjort av dessa forskare utan medlemskap i the Parapsychological Association är däremot relativt välgjort och kräver en mer precis-

rad analys. Michael York, som utförde detta experiment (16), använde både Ganzfeld-tekniken och ett personlighetstest (DMT). Det är svårt att i den ganska korta rapporten hitta någon absolut säker felkälla men man kan räkna invändningar mot följande punkter. Experimentet var inte avslutat när det rapporterades – personlighetstestet var inte utvärderat – och den ursprungliga frågeställningen tycks inte gälla det som nu rapporteras. Vidare användes samma exemplar av bildmaterialet av både sändare och försöksperson på samma sätt som kritiserats i experimenten (1) – (5) ovan, och slutligen är det oklart om assistenten placerade bildmaterialet i en i förväg bestämd ordning eller om han själv kunde påverka detta genom att t ex "blanda" korten. Om han tilläts "blanda" korten vore det en allvarlig felkälla på samma sätt som i experiment (1) – (5). För att klargöra den sista punkten vore det nödvändigt att kontakta York personligen.

Det återstår två experiment med icke-slumpmässiga resultat, nämligen de där W G Braud var inblandad. Det ena experimentet, (9), är synnerligen väl planerat vad gäller de allra flesta felkällor. Inte någon halvgenomtänkt detalj finns med (utom möjligen att samma bildmaterial också i detta experiment användes av både sändare och försöksperson, men det har jag svårt att här se som en allvarlig invändning). Experimentrapporten är också ett mönster av klarhet och hela experimentet kan rentav betraktas som lärorikt rent metodologiskt. Det finns dock en svaghet. Hela ansvaret för att experimentet verkligen genomfördes i alla nödvändiga detaljer enligt den ganska avancerade designen vilade utslutande på en student i en av Brauds kurser, nämligen R Wood (icke-medlem i the Parapsychological Association). Jag vill inte heller i detta experiment beakta möjligheten av fusk (och bedrägeri vore nog ett för starkt ord, när det gäller en student) även om möjligheterna till fusk var obegränsade, men däremot är det förvånande att Braud inte tycktes ha någon formell extra kontroll på att experimentet verkligen genomfördes enligt planerna. Den sk två-experimentator-planen är ett välkänt begrepp inom parapsykologin och innebär att experimentet planeras så att två experimentledare hjälper varandra att undvika ofrivilliga fel – liksom också fusk. Om Braud hade haft någon variant av två-expe-

rimentator-planen skulle detta experiment ha varit ganska övertygande. Nu finns det däremot alltför många möjligheter att Wood mer eller mindre ofrivilligt kan ha brutit mot den fastställda proceduren.

Braud & Wood har rapporterat ytterligare ett icke-slumpmässigt experiment med Ganzfeld-tekniken (17). Till skillnad från det föregående experimentet är detta betydligt mer oklart. Såväl förutsägelser som huvudgrupperingar och utvärderingssystem är ytterligt svårgenomskådliga. Dessutom används samma "binära" bildmaterial med 1 024 bilder som beskrivits ovan. Det framgår inte otvetydigt om bildmaterialet var komplett eller inte, men det är inte osannolikt att det var inkomplett också i detta experiment. Åtminstone hänvisar författarna till en artikel om bildmaterialet som skrevs vid en tidpunkt då det ännu var ofullständigt. Det faktum att en grupp försökspersoner som fått en speciell "övning" på bilderna senare fick större avvikelser från förväntade slumpvärden än en kontrollgrupp utan dessa "övningar", tyder på att bildmaterialet var inkomplett. Under förutsättning att bildmaterialet var ofullständigt kunde försökspersonerna nämligen genom dessa "övningar" lära sig karaktären på de bilder som fanns.

Återstår då något bevisvärde hos dessa 25 experiment? Honorton anser sig i dem ha något säkert att bygga på, men frågan är om han då bygger sitt hus på hälleberget – eller på en sophög. I vissa fall kunde kanske en del oklarheter behöva redas ut, innan det vore otvetydigt att experimentet saknade all beviskraft. Men i regel framgår genast att experimenten som fått icke-slumpmässiga resultat varit behäftade med allvarliga felkällor. Det är också anmärkningsvärt att dessa felkällor enkelt avslöjats redan vid en enkel genomläsning av experimentrapporterna. Av den anledningen är det kanske något förvånande att Adrian Parker fäster särskild vikt vid denna grupp av experiment. Hansels kritik av vissa parapsykologiska experiment är ju särskilt betydelsefull därför att han visar att, även i de fall där felkällorna inte genast framgår av experimentrapporten, sådana hittills kunnat avslöjas vid en närmare granskning av de faktiska förhållandena på ort och ställe. Honortons kritik av Hansels undersökningar – som Parker refererar till – är knappast av sådan stringens

att den förtar styrkan av Hansels kritik.

De paranormala fenomenen är fascinerande och fantasieggande eftersom de tycks förutsätta att den nuvarande vetenskapliga världsbilden måste vidgas betydligt; parapsykologiskt arbete däremot är ofta både jordnära och fyllt av besvikelser. Att granska metoderna i tidigare publicerade experiment hör förmodligen till det minst tacksamma. Det är inte särskilt roligt – om än lärorikt – och inte vidgar det nämnvärt någon världsbild. Dessutom är det ett Sisufusarbete, ty vad hindrar den läsare som orkat sig igenom analysen, och som accepterar argumenteringen, att till slut ändå säga:

– Javäl, men det finns ju så många andra experiment...

Om inte parapsykologer skall förlora sin långsamt tillkämpade vetenskapliga trovärdighet, bör de sluta att hänvisa till "massan" av parapsykologiska experiment som stöd för de paranormala fenomenens existens. I stället borde parapsykologer försöka enas om ett begränsat antal experiment som de betraktar som invändningsfria, eller åtminstone försöka enas om vilka experiment de betraktar som de mest välgjorda och som de starkaste stöden för fenomenens existens. Först då är det möjligt att på allvar försöka göra en utvärdering av bevisstyrkan för de paranormala fenomenens existens.

*) Alla siffror inom parentes syftar på de experiment och motsvarande experimentrapporter som Honorton går igenom i sin artikel. För referenser till var rapporterna är publicerade hänvisas till den artikeln.

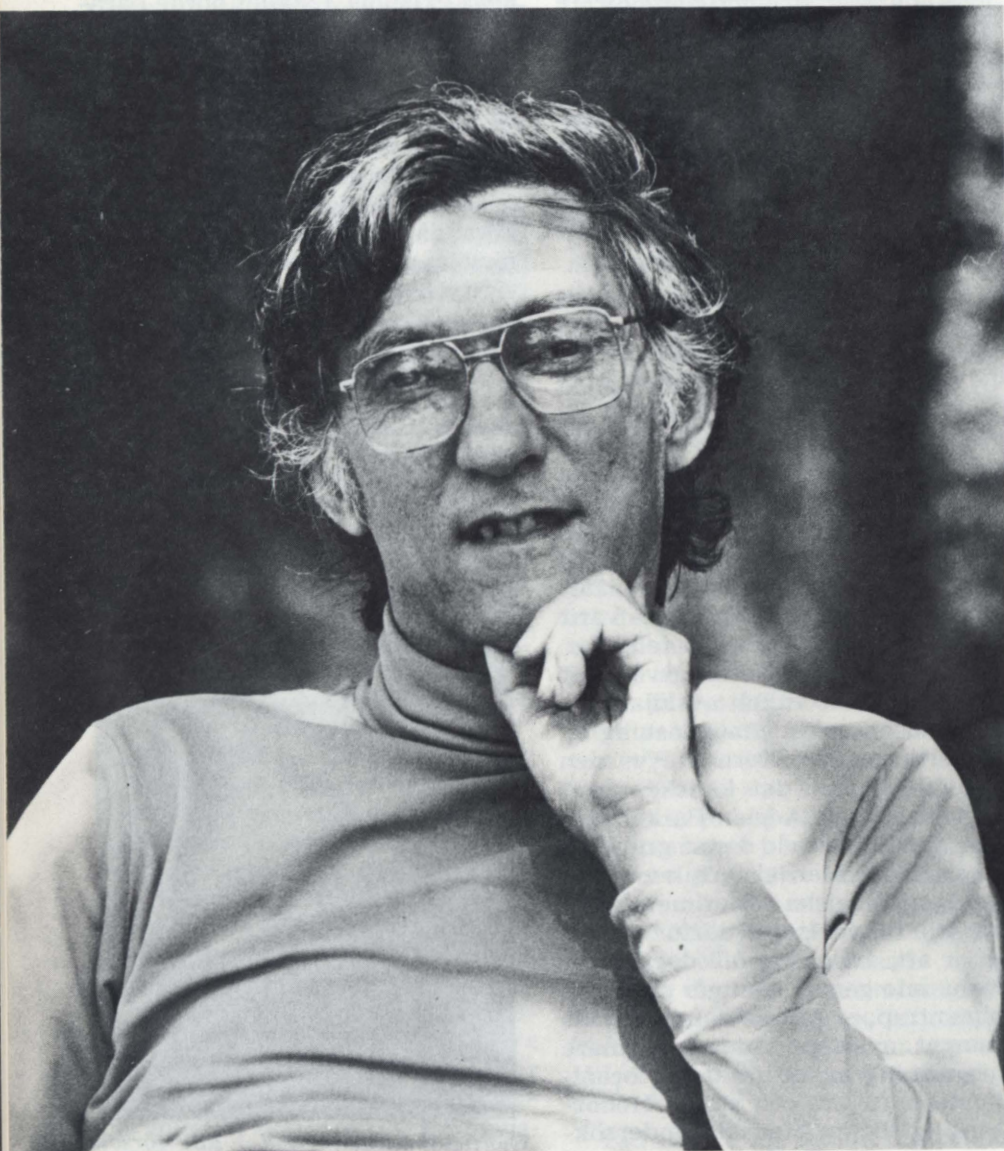

Ganzfeldmetoden vid ESP-försök. Halva ping-pong-bollar för ögonen samt hörlurar med "brus" för öronen.

BUDDHISMEN SOM VÄG TILL SJÄLVUTVECKLING

Av J O Mallander

Under de senaste åren har buddhismen börjat framstå som en "alternativ livsstil" i väst. I första hand kanske för att meditationsmetoder i allmänhet blivit populära bland folk som vill "varva ned" lite grand, koppla av – men också utveckla sig positivt, öva koncentration och lära sig hushålla med sina energier. För en del människor i väst framstår också den buddhistiska etiken som den högst utvecklade.

Sangharakshita under ett Sverigebesök, fotograferad av Ingemar Kroon.

Buddha Sangha, Buddhas andliga församling, är en av jordens äldsta alltiämt verksamma samfund. I nästan 2 500 år har buddhisternas brödraskap verkat i världen och varit dess stilla ljus i tider av mörker, dess lugna centrum i tider av förvirring och oro – en tillflykt i världens larm och tävlan.

Bäst har buddhismen utvecklats i risätande länder i Asien. Den har spritts genom de högre samhällsskikten och ofta stått under någon härskares beskydd, vilken själv omvänt sig till dess lära.

Under vissa perioder har buddhismen i Asien levat litet i skymundan eller trots sin fridsamhet varit förföljd, men under långa tider av kulturell blomstring har den varit den mest utbredda religionen i asiatiska länder. Särskilt stark har dess ställning varit i länder som Tibet, Japan, Kina, Vietnam, Thailand, Sri Lanka och Mongoliet. I flera av dessa länder har den numera trängts undan av kommunismen, men många av de centrala tankegångarna i t ex den kinesiska kommunismen är klart buddhistiska i sin anda. Och till en viss punkt är det inte svårt att förena buddhistisk etik med socialistisk praktik.

Länge var det Zen-buddhismen som attraherade västerlänningar – på grund av dess skenbara lätthet, dess konstnärliga inslag, dess enkla nöjen och spontana, obundna livsstil. Numera når även andra former av buddhismen ut i väst – inte minst tibetansk buddhism genom exil-lamornas verksamhet här.

Lamor som Chögyam Trungpa och Tharthang Tulku har centra i Amerika och drar till sig en mängd universitetsstudenter, såsom antropologistuderande, psykologer, konstnärer. Deras böcker säljs bra. Och Karmapa-sekten håller på att etablera centra ända bort i Afrika redan.

Även flera japanska och thailändska zen-mästare är verksamma i väst, med egna kloster och hängivna elever.

Sangharakshitas rörelse

Det finns goda skäl att noga studera och begrunda den verksamhet som den engelskfödde buddhistmunken Sangharakshita har satt igång i väst. I honom förenas nämligen det bästa i buddhismen med en grundlig kännedom om den västerländska kulturen och dess problem. Under 20 år i Indien har han kunnat fördjupa sig i buddhismen på ett sätt som få västerlänningar, utom Lama Anagarika Govinda och några till har kunnat göra. Han är initierad i alla tre buddhistiska skolorna – hinayana, mahayana, tantrayana – och har studerat för en rad framstående buddhistiska lärare.

Den orden som Sangharakshita har grundat, Western Buddhist Order, med underavdelningen Friends of Western Buddhist Order, är i dag en av de starkaste och mest dynamiska av de buddhistiska rörelserna i väst. Efter tio års verksamhet har FWBO, som rörelsen vanligen kallas, ett femtontal kommuner och centra i England och Skottland – ordensmedlemmarna är ca 100; dessutom finns ca 150 "mitras" (inte initerade men intresserade medlemmar) plus några tusen "vänner", vilka deltar i verksamheten och stöder den på olika sätt.

Högkvarteret för FWBO är Padmaloka, en idyllisk gård uppe i Norfolk, strax utanför Norwich, där Sangharakshita residerar tillsammans med några andra ordensmedlemmar. I december 1978 invigdes rörelsens dynamiska centrum Sukhavati (som betyder ungefär "Det rena landet" eller "Välsignelsens sfär") en f d brandstation i östra London, som under tre års tid rustats upp till en kommun med plats för ett 30-tal boende samt kontor, två andaktsrum, bibliotek m m. Hit skall rörelsens administrativa centrum förläggas.

Sedan rörelsen tagit fart i västerlandet har centra upprättats i bl a Finland; en meditationsgrupp finns också i Sverige. (Se reportaget "Mö-

te med tre juveler" i Sökaren nr 10, 1978.)

1978 invigdes ett centrum i Poona, Indien. Just i Poona utförde Sangharakshita ett av sina stordåd: han omvände 100 000 kastlösa under en kort tid genom att ge dem tillflyktsinitiering! Tillsammans med sin vän, den dåvarande justitieministern i Indien, dr Ambedkar, organiserade han möten för denna massomvändning till buddhismen av de av hinduerna förkastade kastlösa.

Sutror för väst

FWBO har eget tryckeri och förlag. Förutom några fina mindre böcker av Sangharakshita ger förlaget, Windhorse Press, ut FWBO Newsletter, en periodvis utkommande tidning, samt Mitrata, som mest består av utskrifter från bandupptagningar vid seminarier. FWBOs verkliga skattkammare är dock den samling bandupptagningar (130 stycken) av föredrag som Sangharakshita har hållit. Själva undervisandet har av honom drivits till en skön konst, en kraftfull poesi. Dessa band är moderna sutror – sutror för väst.

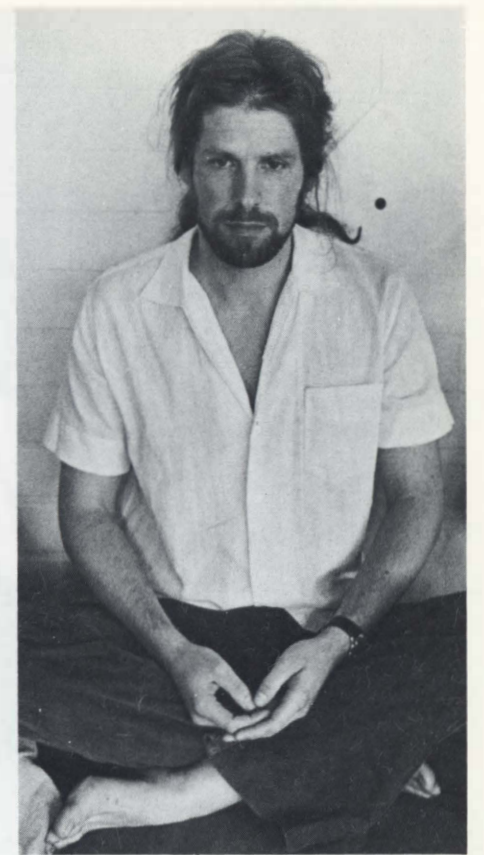
Självförsörjande

Det är klart att Sangharakshita är rörelsens skepp och ankare – en modern patriark. Utan honom vore rörelsen vilsen. Han är en av de få verkliga Dharma-stöttepelarna i vår tid.

Visst fanns det buddhism i England, när FWBO startades 1967 i London. Där fanns Buddhist Society, som hade verkat i flera decennier under ledning av Christmas Humphreys, och Buddhist Association. Gemensamt för dem var dock att buddhismen där i praktiken fungerade som ett diskussionsämne för människor i övre medelklassen, ofta med en teosofisk bakgrund. De flesta bar kostym och slips och levde som andra engelsmän: buddhismen var ett fritidsintresse, praktiken underutvecklad, meditationsundervisningen rudimentär. Inga retreatar anordnades, och det fanns få andra möjligheter till självutveckling. Där fanns, vilket var det mest betänkliga, ingen tanke på att utveckla Rätt levnads-sätt – som dock är en av de åtta huvudpunkterna i Buddhas lära om hur man lever ett Dharma-liv.

Blandad bakgrund

De flesta torde komma till FWBO på hippieavhopparnas nationalväg: resor till Indien, erfarenheter av droger, någon tid i en annan grupp, udda jobb här och var, konstnärlig

Artikelförfattaren.

verksamhet eller någon form av yoga. Många i FWBO tycks ha en konstnärlig ådra. Men inom rörelsen finns också människor med sådan bakgrund som f d TV-filmare, nyhetsman, tekniker, ingenjör, bagare, lärare, skådespelare, psykolog... Flera kommer från arbetarklassen.

Många söker sig väl till andliga rörelser, även buddhismen, efter att ha upplevt någon större besvikelse – kanske någon personlig sorg, eller en känsla av det meningslösa i att medverka i ett samhällssystem som det rådande, baserat på egoism, tävlan, aggression, cynism och ohållbara materialistiska värderingar. Buddha själv upplevde ju en sådan grundläggande frustration, innan han gav sig ut på sin väg till upplysning.

Politik talas det inte om i dessa kretsar. Men det finns buddhister som har en socialistisk färg på sin grundsyn. Kontakt med kristendomen har nästan ingen i FWBO. Så som kristendomen utövas i dagens samhälle, upplevs den inte som någon inspirerande andlig kraft. Vad Kristus djupast sett är, hade de flesta av dem jag talade med inte reflekterat över, inte heller vad kristendomen egentligen går ut på. De hade aldrig träffat någon kristen som skulle ha kunnat inspirera dem till andlig utveckling. Men se-

Initieringsceremoni.

dan de anslutit sig till FWBO, kände de flesta på sig att det var inom den organisationen de ville börja arbeta på sin utveckling.

De flesta av medlemmarna hade kommit till FWBO på inrådan av någon vän som var med i rörelsen. Flertalet är ungdomar – och för dem fungerar rörelsen som en *hjälsosam grupp* helt enkelt. Där kan de få det stöd som de behöver den tid då de söker sin identitet och en förankring någonstans. FWBO fungerar tydligen som ett terapeutiskt utvecklingsstadium för personer som just lämnat hemmet eller andra mänskliga relationer bakom sig och ännu inte hunnit utveckla mera hållbara andliga relationer.

Ingen kult

I FWBO är det väsentligt att man för andlig befrielse utvecklar goda relationer till andra människor. Däri skiljer sig FWBO från andra andliga organisationer eller grupper, kulturer eller metodsäljande skolor. Det finns t ex många grupper, kring någon guru som varit på ett snabbt besök och initierat några hängivna elever, vilka sedan byggt upp ett centrum där gurun dyrkas. Hela deras existens inriktas på en

"vertikal" relation, relationen till gurun. De horisontella relationerna, till medlemmarna i den egna gruppen eller till andra människor, lämnas i hög grad utvecklade. Resultatet blir ofta en vilsen, samhällsfrånvärd, svärmisk kult i dyrkan av en avlägsen guru på bekostnad av medlemmarnas egen utveckling som individer. Någon insikt i den aktuella verkligheten eller om andra människor vill de inte skaffa sig. De blir ibland egendomligt blockerade. Man kan ibland uppleva att de inte ens märker personer i sin omedelbara närhet som kanske är lika andligt höga som deras guru, men som inte kommer från ett exotiskt land och inte använder guru-mekanismen...

FWBO är inte någon kult, utan en rörelse där individens andliga växt är det centrala. Efter en längre provotid först som "vän" och sedan som "mitra" ansöker man om medlemskap i orden. Därefter kan utvecklingen på ett högre plan börja.

Metoder

Som kommun vill FWBO erbjuda en tillflyktsort undan samhällets skadliga inverkan. Rörelsen vill ge terapeutiskt stöd och lära ut klara metoder genom vilka en positiv

personlighetsutveckling kan äga rum. Det är främst meditation som buddhisterna ägnar sig åt. De vanligaste metoderna inom FWBO är följande tre: Metta-bhavana, andningskoncentration samt za-zen, "att bara sitta".

I metta-bhavana mediterar man på sig själv i 10 minuter, sedan på en vän under lika lång tid, därefter på någon som man inte riktigt känner men gärna skulle vilja lära känna bättre – och i nästa led mediterar man på någon ovän, någon som man inte kommer överens med. Hela tiden försöker man aktivera alla positiva känslor: "Må han vara lycklig", "måtte det gå honom väl". I ett senare skede av meditationen utvidgar man de positiva känslorna till att gälla den grupp som mediterar i lokalen, därefter ens familj, släkt och vänner, andra samfund, hela staden, hela landet osv, till dess meditationen sträcker sig åt alla väderstreck. Sangharakshita säger att efter en lyckad metta-bhavana-meditation skall man vara alldeles varm av all den positiva energi man utvecklat.

Andningsövningarna är enkla men effektiva. Man koncentrerar sig först på in- och utandningen genom att räkna först inandningarna, och sedan utandningarna, i var sitt

pass om 10 minuter. Sedan låter man andningen gå av sig själv och följer den bara med medvetandet, i 10 minuter, för att till slut koncentrera hela uppmärksamheten på den punkt där luftströmmen känns i näsan, mycket svagt... Övningen varar, liksom metta-bhavana, ca 40–50 minuter. På retreatar följs den i allmänhet av za-zen, då man sitter och tömmer medvetandet på allt innehåll.

De nämnda meditationsmetoderna är de tre huvudmetoder som tillämpas inom FWBO i syfte att rensa medvetandet, nå ett avspänt sinne, utveckla universell medkänsla och positiva energier i allmänhet.

Men de flesta spänningar i tillvaron uppstår ur olösta konflikter, som beror på dåliga mänskliga relationer. För att lösa upp sådana spänningar har buddhisterna tagit i bruk några skenbart enkla men mycket effektiva metoder, s k kommunikationsövningar. Två personer sitter mitt emot varandra och får under en viss tid studera varandra ingående, bara det. Men det räcker ganska långt! Spänningar kommer upp, och lyckas övningen bra, så löser de delvis upp sig.

En annan variant är mera lik zen-mästarnas koan-övningar. Man sitter mitt emot varandra. Den ene skall säga en mening, t ex "Korna idisslar på ången" eller "I ån rinner vatten" eller "Himlen är blå i dag" om och om igen. Den andra måste svara – alltid positivt: "Jovisst", "Det är sant", "Så är det faktiskt". Så turneras energierna fram och tillbaka tills de mest oväntade genombrott äger rum, då den rationella logiken bryts ned – en mycket effektiv metod. Stämningen är alltid som högst på en buddhistisk retreat efter dessa kommunikationsövningar.

De nämnda metoderna lärs ut åt nybörjare. Det finns också nybörjarkurser i elementär buddhism, filosofi och yoga samt retreatar, diskussioner och studiecirklar. Sedan man blivit initierad, får man ett nytt namn (vanligen på pali-språket) och ett eget mantra, samt en visualiseringsmetod. Nu börjar en ny fas i ens självutveckling, som medlem av Sangha.

Arbete är en viktig metod inom FWBO. Som Sangharakshita säger: "Om inte ditt arbete är din meditation, då är din meditation inte meditation."

FWBO driver affärer för hälso- och restauranger, de utför flyttningar och gör trädgårdsarbete, de arbetar som sjukvårdsbiträ-

Buddhismen som meditativ livshållning, moralisk livsföring och en väg till självkännedom har blivit ett alternativ för många västerlänningar.

den, bagare, dekoratörer. Jag frågade en gång Sangharakshita vilka jobb han ansåg vara *värst* ur Dharma-synpunkt, och han svarade att reklambranschen var ungefär det värsta man kunde ägna sig åt – följd av teater, juridik eller politik...

Den buddhistiska undervisningen skall alltid vara gratis, och FWBO existerar genom att medlemmarna arbetar och ger en del av sin inkomst till kooperativet.

Man kan alltså inte stämpla FWBO som något slags världsfrånvända "pessimistiska" eller asociala särlingar. Tvärtom leder Rätt levnadssätt till ökad energi, ökad praktisk färdighet, bättre mänskli-

ga relationer och skärpt social medvetenhet. På lång sikt kan buddhismen visa sig vara ett radikalt alternativ till mycket av det som gått snett i vår s k utveckling.

Anm. J. O. Mallander är journalist och har verkat bl a som konstkritiker i olika svenska och finska media. För närvarande arbetar han i kollektivet kring den vegetariska restaurangen i Helsingfors och redigerar dess tidskrift AURA. Yoga och buddhism har han studerat i tio år.

FWBO:s adress i Finland: Albertsgatan 21 C 12, SF-00120 Helsingfors 12; tel 66 98 20.
FWBO:s adress i Sverige: Upasaka Aryavamsa, Elleholmsvägen 11, 352 43 Växjö; tel. 0470/190 91.

Sukhavati, en f d brandstation i östra London, som från december 1978 är rörelsens högkvarter.

Februari '79

1	Torsdag	Psykisk forskning i Öst och Väst; Scott Hill
2	Freitag	Skriv idag till Sökarguiden så hinner du kanske med att komma in i mars - kalendern
3	Lördag	Forskningsseminarium med Scott Hill
4	Söndag	Söndagsfest & gratis mat ute hos Hare Krishna
5	Måndag	Blodsdroppen - vägen till Hälsa; Jerge Nielsen, Helsingör
6	Tisdag	Dorothea
7	Onsdag	Skapa ett friskare Samhälle; Tengil-familjen
8	Torsdag	Introduktionskurs i ZEN-Meditation och Tai Chi; Rättviks Meditationscenter (se nästa sida)
9	Freitag	Yoga i Dalarna med Bert Yoga Jonson
10	Lördag	Siddha Yoga meditation m.m.
11	Söndag	En kväll med den danske primalterapeuten
12	Måndag	Vad Pär Lagerkvists texter kan säga en modern sökare
13	Tisdag	Martinus Kosmologi - föredrag
14	Onsdag	Själens bostad; Tengil-familjen
15	Torsdag	Sigfrid
16	Freitag	Orientalisk Läkekonst och Filosofi; Bill Tara
17	Lördag	Darji-Lunch (Knytkalas) Samkväm och underhållning
18	Söndag	Kurs i Psykisk massage, se info. här intill
19	Måndag	Jørrels Insamling. Civil.ek. Håkan Palm
20	Tisdag	Hilda
21	Onsdag	Bioluminescens - ljusskrifning från växter
22	Torsdag	Totall medvetande; föredrag om Eckankar
23	Freitag	Akupunktur i Västerländsk belysning; Jan-Olof Berglöf
24	Lördag	Skicka in material till Sökarguiden för april!
25	Söndag	Medlemmar i Själframställningsföreningen
26	Måndag	Hawaii's vise män - Kahuna's. Per Sellmann
27	Tisdag	Tibetanska Nyårsdagen (losar) tel. 886950
28	Onsdag	Maria

Sökarguiden % Per Sellmann

Drottninggatan 85, 24. 11160 Stockholm

Sökarguiden

Veckoslutskurser:

massage - kärleksfulla händer

10-12/2 (24-25/2) Peter Sandblad

Anmälan: Apeiron tel: 08-111899

Hälsa-Tanke

Martinus kosmologin

10-12/2 Hälsans Hus, Fjällgatan 23 A

Information: 08-7673129

Psykisk massage

Meditation, massage & diagnos

16-18/2 Drottninggatan 85 24.

Anne & Philip Nees Anmälan: Apeiron 08-111899 Danmark

Yoga i Dalarna

9-11/2 & 23-25/2

Bert YOGA Jonson, Masesgården, Leksand
0247-12231 el. 08-688489

Gilöm inte årets bokrea hos VATTUMANNEN

Drottninggatan 83
Stockholm tel. 08-109615

och Näckrosen

Haga Nygata 21
Göteborg tel. 031-130685

POLARITY

Introduktionskväll 23/2 kl. 1930

Kapellgränd 17A tel. 08-435709

Polaritetskurs börjar måndag den 26 kl. 1730

HO-meditation

Deeva, Rajneesh Meditationscenter

%Elsa Nährström, Länasbacken 14

124 43 Stockholm Information får du

också genom 08/992071, 623013, 234780

Sökarguiden

Scott Hill: Psykisk forskning i öst och väst

Offentligt föredrag torsdagen den 1 februari av Scott Hill från Köpenhamn. Han har bl.a. besökt Sovjet och USA och berättar om aktuell forskning kring auran, Kirlian-fotografering mm. Scott Hill berättar dessutom om egen forskning om den sk Geller-effekten. Film & diabler. Inträde 20:-. Föredraget tolkas till svenska. Sändersalen, ABF-Huset, Sveavägen 41, kl. 19.00.

Den tredje februari hålls ett forskningsseminarium med Scott Hill då deltagarna få större möjligheter att diskutera och utbyta tankar. Beskowsalen, ABF-huset, kl. 12-16

Orientalisk läkekonst & filosofi

Veckoslutsseminarium med BILL TARA från London den 16, 17 och 18 februari på Karlbergsvägen 32 A. Bill Tara skall prata om: 1. Makrobiotisk föda 2. BO SHIN - visuell diagnoskonst 3. Kroppens jämvikt 4. Makrobiotisk kosmologi. Anmälan sker genom att sätta in 50:- på postgiro 50 57 87-2, SMS (Sveriges Makrobiotiska Sällskap). Hela seminariet kostar 200:- (medl. 175:-) För ytterligare information: 08/767 65 61 eft. kl. 14.00, 08/33 65 92 onsd. eft. 18.30.

Nu har ett Makrobiotiskt Center öppnats! **Balans** heter det och ligger på Frejgatan 32. Tel. 08/33 65 92. BALANS kommer att föra organiskt odlade varor av högsta kvalitet. Balans har öppet mellan 10-18 vardagar och 10-14 på lördagar.

WÄXTHUSET ARCANUM

har vuxit fram ur Galleri Medmera. "Vi som arbetar här vill ge människor möjligheter att hela sig själva och få insikt och klarhet i sin egen situation och det ansvar vi har för vårt eget liv och lycka" Information om Wäxthuset och Galleri Medmeras aktiviteter får du genom att sätta in 20:- på postgiro 4300760-8 Marianne Thorsell. Nya STAR-kurser startar nu i februari och i månads skiftet februari/mars planeras en skidresa med kroppsterapi och kontaktövningar. VÄX med WÄXTHUSET!

Rättviks Meditationscentrum

ger kurser i ZEN-meditation, avspänning, Tai Chi Ch'uan mm.

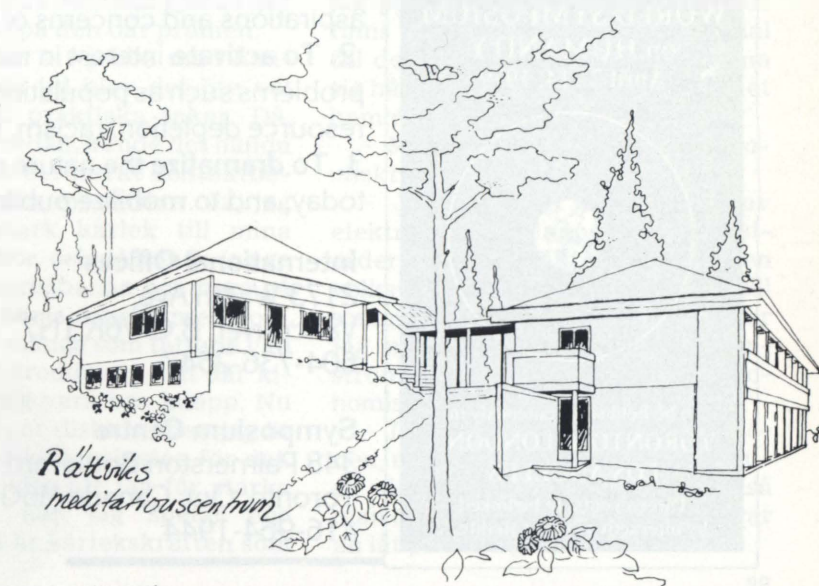
1-4/2 "Livsplanering" och ZA-ZEN

8-11/2 Introduktionskurs i ZEN-meditation och Tai Chi.

15-18/2 Introduktionskurs i Eutoni och meditationsövningar.

Skriv efter ett utförligt program: Astrid Nyberg, Stiftsgården 795 00 Rättvik tel. vx1 0248/110 20

är en stencilerad medlemstidning som ges ut i all tygthet. Arcanum utkommer månadsvis och behandlar många intressanta saker som hör "Nya Tidsåldern" till. Arcanum kostar inget men det hör till god ton att man sätter in från 25:- och uppåt på deras postgirokonto. Det kostar ju att trycka och distribuera! Arcanum har också ett förnämligt bibliotek som står till läsarnas förfogande mot en liten avgift. Vill du ha ett provnummer så skriv till: ARCANUM Box 13013, 200 44 Malmö Postgiro 24 53 11-6 (G. Carlsson)

FESTIVAL for MIND-BODY-SPIRIT

*Sökarguide
special!*

21st-29th April

3rd FESTIVAL

for

MIND-BODY-SPIRIT

159 George Street, London W1H 5LB · Telephone: 01-723 7256

*du läste väl Sökaren nr 7(78) med
specialreportaget från festivalen
i London 1978?*

4TH INTERNATIONAL

FESTIVAL

for

MIND-BODY-SPIRIT

NEW YORK COLISEUM 26TH-30TH SEPTEMBER 1979

498 West End Avenue
New York, N.Y. 10024

[212] 877-7616

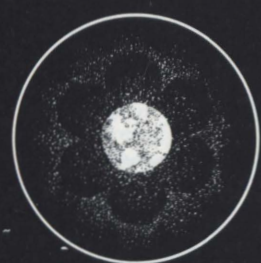
Obs!!
26-30 sept.
i New York

THE WORLD SYMPOSIUM ON HUMANITY

April 7 - 14, 1979

LOS ANGELES ● TORONTO ● LONDON

You are invited to participate in the
**WORLD SYMPOSIUM
on HUMANITY**
April 7 - 14, 1979

to be held simultaneously in
**TORONTO ● LONDON
LOS ANGELES**

Three events, to be linked
by interactive video satellite...

1. To articulate, in a broad, unified context, some of the sincere aspirations and concerns of the peoples of the world.
2. To activate interest in radical-creative approaches to fundamental problems such as population, hunger, economic stagnation, injustice, resource depletion, racism, pollution, psychic disorientation.
3. To dramatize the nature of the multiple crises facing humanity today, and to mobilize public opinion to create solutions.

International Offices

2173 W. 4th Ave.
Vancouver, B.C. V6K 1N7
604-736-2547

Symposium Centre

348 Palmerston Boulevard
Toronto, Ont. Canada M6G 2N5
416-964-1944

Symposium Center

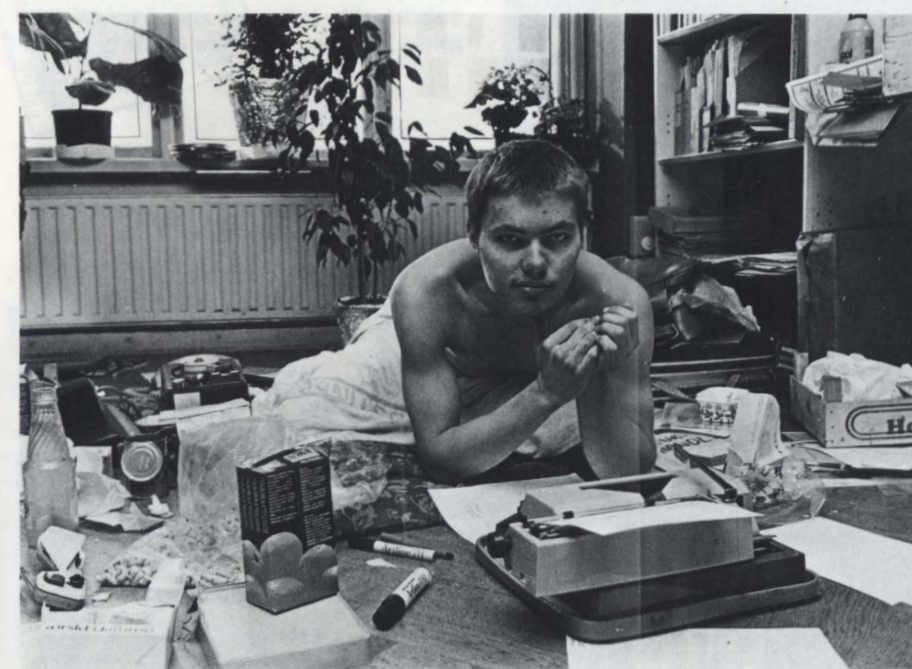
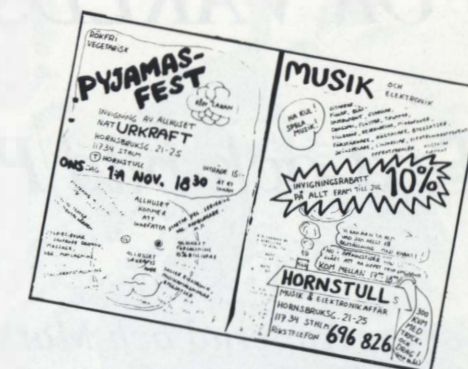
P.O. Box 1925
Hollywood, California 90028
213-383-2637, 839-7700

Symposium Centre

% Play Space
18 Park Square East
London NW1 4LH

HÖRRU KENT, ÄR DU RIKTIGT KLOK?

Text o bild Per Sellmann

Fem manskapsvagnar, en lastbil, två traktorer, en jeep, en lokal på 300 kvadratmeter, elektronik, sladdar, hälsokost, en kiosk – sätt till lite tomma plastdunkar, udda hylor och massor med annat som medelsvensson kallar skräp, så kanske du kan föreställa dig den miljö som Kent Billebro, 22, lever i.

– Men hade du inte en pråm också?

– Jo, men den har jag sålt till Teaterhuset i Nacka. Fastän egentligen hade jag tänkt mig den som en överlevnadspråm med odlingar och allt ombord. En ny gubben Noak!

– Men Kent, allvarligt talat, vad är det du sysslar med? Man får ju lätt intrycket att du måste vara lite knäpp...

– Ja, kanske det, skrattar Kent. Redan i skolan var jag lite annorlunda, och kompisarna kallade mig för snillet. När jag var tolv, så pulade jag ihop min första stereoanläggning, och sen har allt gått av bara farten.

– Jag gick ett år på gymnasiet i Sigtuna, andra året i Södertälje och tredje nere på experimentgymnasiet i Göteborg. Där kom jag i kontakt med anarkister, vegetarianer och meditatörer. Jag kom in på teater och skapande dramatik. Så fick jag ett arv på 15 000, som gjorde det möjligt att köpa den där pråmen.

– Jag gillar att jobba med händerna, och en tid blev det lite väl mycket med praktiska saker. Då, för några år sedan, kunde det hända att jag kände ett starkt behov med andra människor. Ja, jag kände en stark kärlek till mina medmänniskor, och då kunde jag ge mig ned i tunnelbanan och bara gå på folk och börja snacka med dom. Det var inte många som fattade vad jag ville. De trodde att den där kisen måste nog vara bra knäpp. Nu har jag lite mer distans, men jag är lika kommunikationslysten för det. Det händer ofta att jag får starka upplevelser när jag spelar och sjunger. Det är kärlekskraften som

driver mig framåt. Se bara hur folk tillbringar sina kvällar framför TV:n eller på bio för att söka spänning. Jag vill få fart på människorna så att de fattar att det finns mycket mer spännande saker att upptäcka inom både dem själva och andra.

– I den här lokalen, som jag har nu, ska jag sälja musikinstrument, hälsokost m.m. Här finns också plats för en filmstudio i källaren och rum för terapi- och massagekurser över helgerna. Jag har också idéer om ett kollektiv utanför stan, och därför har jag startat Livsstiftelsen. Alla inkomster från hälsokostförsäljningen går till stiftelsen för inköp av en bit mark utanför stan.

– Känner du förresten någon som vill köpa en schysst kiosk?

– Förresten, jag ska kanske själv börja sälja vegetariska hamburgare. Det enda problemet är var jag ska ställa kiosken!

– Just nu håller jag på att planera en tvärvetenskaplig träff, ett öppet hus under julhelgen. Jag vill få kontakt med människor som håller på med UFO, meditation, yoga, terapi etc, folk som behöver lokal eller som bara vill prata.

– Och där ute på terrassen håller jag på att bygga en pyramid. Det finns gott om bräder och material till det. Så om någon skulle känna sig hägad att hjälpa till, så finns det hammare och spik!

– Men hur klarar du det ekonomiskt med hyror och allt?

– Jag har haft lite import av elektroniska prylar och sålt på postorder. I somras åkte jag runt i en volkswagenbuss och sålde mat till sommarstugegäster, och kommer jag nu bara igång med musikinstrumenten, så löser sig alla ekonomiska problem.

– Jag är ju av den nya generationen, men har kanske litet för häftiga idéer ibland. Men det är ju så man överlever, säger Kent och drar en låt på sin elgitarr.

DE SKA SPRINGA RUNT JORDEN FÖR VÄRLDSFREDEN!

Text och bild Per Sellmann

Tomas Angerud och Mats Willemark, två vegetarianer i Uppsala, ligger hårt i träning för att tillsammans med 30 andra löpare springa ett fackellopp runt jorden.

– En mil om dagen. Loppet startar den 27 augusti 1979, så det är drygt 200 mil till dess, skrattar Tomas och Mats.

– Men att springa runt jorden – hur kan man komma på en sån idé?

– Ja, svarar Tomas, det hela började för ett år sen, då jag träffade David Gershon i New York. Han pratade om en världsfredslöpning, och jag blev intresserad. Gershon har tidigare organiserat de 50 delstaternas frihetslopp under USAs 200-årsjubileum.

Maratonlöparen Gershon säger att "meningen bakom världsfredsloppet är att inspirera mänskligheten till en vision om världsfred och alla folks enhet. Världsfredslöpningen är en påtaglig trosförklaring för mänsklighetens möjligheter att leva i harmoni. Den är en bekräftelse på människans värdighet och hennes förmåga att forma sitt eget öde." Bland dem som stöder världsfredsloppet finns Lord Philip J Noel-Baker, som fick Nobels fredspris 1959, samt Miss Lillian Carter. Loppet kommer att starta med en multinationell ceremoni vid FNs högkvarter i New York och kommer sedan att pågå i fyra månader.

– I höger hand ska vi ha en fackla som symboliserar världsfreden, säger Mats. Vi kommer att bli uppdelade i två 16-mannalag. Det ena springer sin sträcka, varefter nästa lag tar vid. Varje löpare kommer att springa 1–2 mil varannan dag. Det andra laget vilar då upp sig och förflyttar sig till en ny destination. Hela tiden kommer vi att ha följevilar och filmteam med oss. Vi sover i

Mats Willemark och Tomas Angerud laddar upp inför språngmarschen

specialbyggda fordon – men för det mesta kommer vi att vara på springande fot.

– Vi ser en möjlighet att med det här loppet nå ut till en bred allmänhet och på så sätt skapa en opinion för världsfred och samförstånd länder emellan. Vi springer helt ideellt, men får naturligtvis mat, utrustning och transporter gratis.

Och att vi är vegetarianer innebär inga problem! Över hälften av dem som springer är vegetarianer! Vi har egen kock med oss, så vi får säkert all den näring vi behöver, förklarar Tomas.

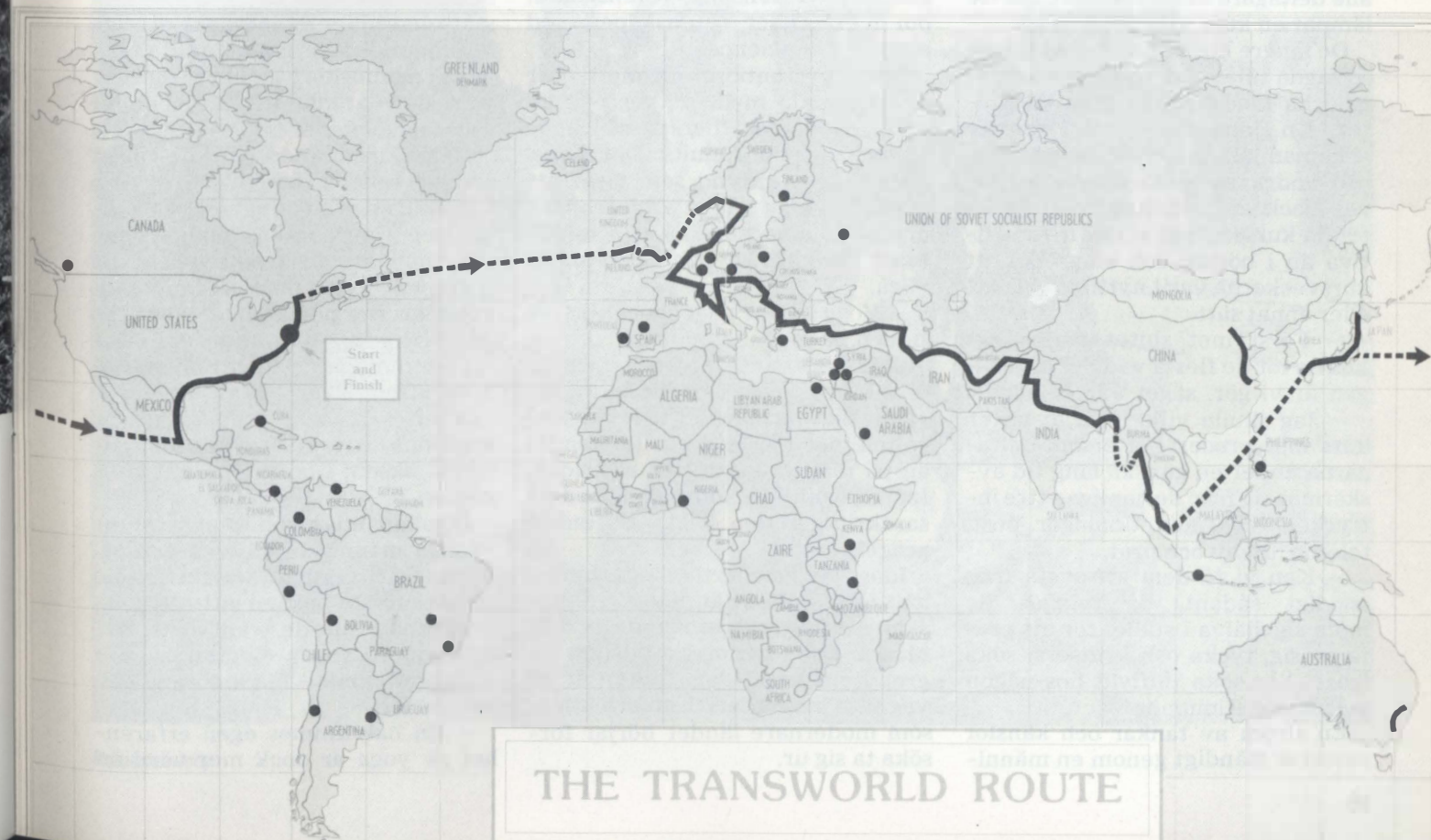
Mats Willemark är laktovegetarian sedan sex år tillbaka. Nu under träningen äter han extra mycket av sojaprodukter, grönsaker och grovt

bröd. Mycket potatis ingår också i hans kost. Tomas har varit vegetarian i nio år. Han har inte ändrat sin kosthållning speciellt med tanke på det hårda träningsprogram som han genomför. En sund, balanserad vegetarisk kost med mycket råkost ger den kraft och energi jag behöver, säger Tomas, som följande är lärjunge till Sri Chinmoy och utbildad teolog. Han säger också att vissa ändringar kommer att ske på den utstakade rutt som syns på kartan nedan. Just nu verkar det som om man inte skulle komma att springa genom Skandinavien.

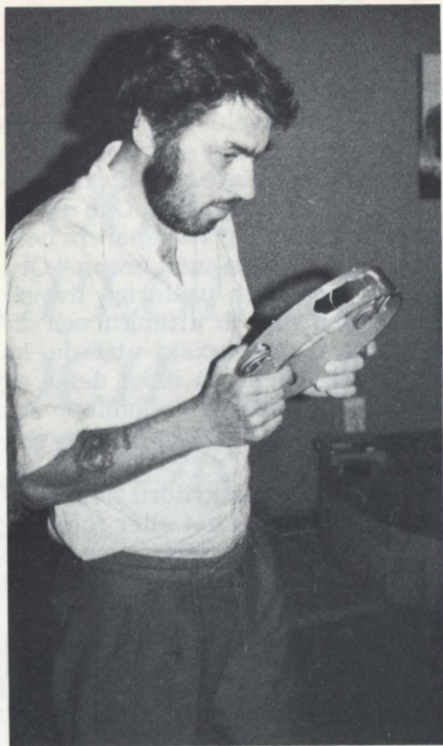
Sökaren får säkert anledning att återkomma till Tomas och Mats och rapportera om hur det går under deras globala språngmarsch. Lycka till!

Mats och Tomas tränar dagligen inför världsfredsloppet. I fyra månader skall 32 löpare från 12 länder avlösa varandra i en demonstrationslöpning genom mer än 100 länder.

1

Kirtan – är det roligt? En del kom loss ordentligt och åtnjöt kanske en terapeutisk effekt. Andra led sig igenom ett par timmar medan de pliktskyldigast slog på ett instrument eller markerade ett minimum av rytmiska rörelser.

att ändra sina vanor, äta vegetariskt, sluta röka etc., vilket följer med den ökade medvetenheten.

Det finns olika typer av yoga. Hatha yoga är den man oftast kommer i kontakt med. Den omfattar de fysiska övningarna, *asanas*, gymnastiken, samt även vissa kroppsliga reningsprocesser. Kundalini yoga handlar om att väcka en inneboende energi. I Raja yoga sysslar man med sinnets koncentration och meditation. Bhakti yoga är hängivelsens och tveklöshetens, positivitetsens konst. Karma Yoga är praktiskt arbete utfört med intresse och inlevelse och utan tanke på egen vinning, att se sitt arbete meningsfullt i ett större sammanhang.

Andningsteknik är en annan viktig del av yoga. Andningen är det som skiljer liv och död åt. Andningen påverkas direkt av våra sinnesstämningar – och omvänt: kan du behärska din andning, så är du herre över dina sinnesstämningar.

*

"Världen är sådan du upplever den." Det är sant. Efter att ha deltagit i en flera veckor lång kurs – eller "process" – i Hamneda undrar jag fortfarande vilket, eller vilka, av de i början av artikeln citerade omdömena som är mest riktigt. Man kan sätta frågetecken efter dem: Spännande? Långtråkigt?

Uppiggande? Jobbigt? God ordning? Auktoritärt? Och Nyttig upplevelse? eller Bortkastad tid?

Många deltagare – ungefär en fjärdedel – lämnade kursen innan den var slut. Varför? Var det ett svaghetstecken? Stod de inte ut med att möta sig själva? Hade de ingen uthållighet? Förstod de inte vad det handlade om? Klarade de inte av att gå ifrån sina gamla värderingar och förströelser? – Eller visade de tecken på styrka och individualitet, vilket de som stannade kvar inte hade? Förstod de som lämnade kursen kanske bättre vad det handlade om och insåg att alla skolor, lärdomar, terapier etc är omvägar, är att inte gå direkt in till sig själv? Behövde de inte avstå från "vanligt liv" för att kunna se sig själva? Är en kurs, en lära, en ideologi bara sockerpiller till de nava, så att de ska tro att de blir något som de redan är? En människa som deltar i en yogakurs är nog alltid en sökare. Men vad är en sökare? Är det en svag person som inte klarar livet som det är, utan hela tiden söker något slags hjälp, ett stöd, en tro, en patentlösning att hänga upp sitt liv på? Eller är en sökare en människa som kommit ett steg längre än andra och förstått att det finns frågor men som ännu inte funnit svaren – och som förstått att det finns andra värden än de materialistiska och egoistiska?

KURSDELTAGARES SYNPUNKTER

– Jag har tillbringat tre underbara, lärorika veckor i en vacker trakt på den småländska landsbygden och har återkommit hem fylld av energi, berättar en kursdeltagare och fortsätter:

– Vi var från början ett fyrtiotal personer, som fick en fin gemenskap trots – eller tack vare – att man inte pratade så mycket. Och jag har fått flera nya vänner.

– Många slutade ju innan kursen var över. De hade väl tyvärr plikter som kallade och kunde inte få förmånen att gå kursen till slut. Andra kanske inte var mogna för den dynamiska process som kursen innebar. Man måste ha vilja och uthållighet och ett ärligt uppsåt, och vi fick en fantastisk hjälp att stärka dessa egenskaper. Med en stram konsekvens, där Janakananda och de andra ledarna gärna offrade sin egen popularitet för deltagarnas bästa, lotsades man strängt genom svårigheter som man inte trodde man kunde klara och därför aldrig hade klarat på egen hand. Ledningen visste vad den ville och var inte

ute efter popularitet genom att smila och vara eftergivna och låta var och en göra som han ville. Om inte Janakananda tagit på sig den otacksamma rollen som auktoritär ledare hade vi fortfarande levt med våra svagheter och begränsningar i tron att vi var sådana.

– Vem stiger upp klockan fem varje morgon, gör yoga i tre timmar, arbetar utan tanke på egen vinning med diverse smutsjobb och fastar till tolv på dagen, om han inte måste? Vem är tyst i tre dagar, om han inte måste? Vem lever utan tidningar, TV, radio, telefon och all kontakt med världen utanför ett litet område på landet – om han inte måste? Vem sitter i samma ställning tills benen värker så att man tror man ska svimma, eller håller andan tills panikkänslor både kommer och går över, om man inte måste? Vem går med huvudet fullt av problem utan att vare sig hitta på något distraherande eller prata med någon om dem om man inte måste? Och vem tror att man kan dansa i två timmar och komma över en trötthet som kändes oöverkomlig redan efter tio minuter – om man inte blir tvingad tills man upptäcker att man kan! – Och att man på samma sätt kan tvingas släppa blyghet, spänning och kritik. Det senare fick vi vara med om på de fantastiska kvällsprogram som kallades "kirtan". Där dansade alla, hoppade, skuttade eller rörde sig på det sätt som han eller hon själv kände för, till rytmen av trummor och andra enkla instrument.

– Det var en upplevelse att iaktta hos sig själv hur svårt man hade att låta bli att tänka på hur man såg ut och att komma över sina prestige-känslor och förutfattade meningar om att det här var löjligt. En lika lärorik upplevelse var det att märka hur roligt det blev och hur tröttheten försvann och hur armar och ben "kom loss" av sig själva, när man glömde sig själv och alla fördomar. Och man orkade! Man fick mer energi av att hålla igång när man var trött – inte tvärtom.

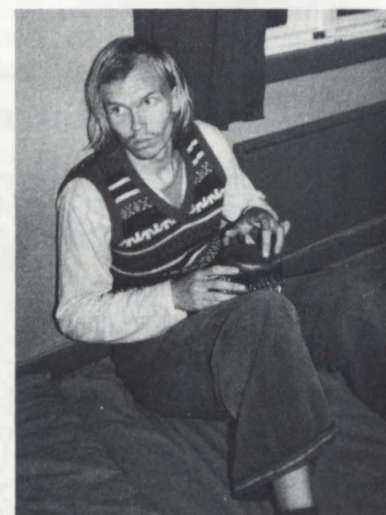
– På liknande sätt upplevde jag det dagliga praktiska arbetet "karma yoga". Först hade jag ett stort motstånd mot att skura morötter i en timme, svabba toalett-golv och skaka mattor, som ändå rengjordes varje dag, eller ligga på knä i ett trädgårdsland – när man betalade för kursen och jobbet inte kom en själv till godo! Man hade så mycket att göra själv där hemma som inte blev gjort! – Idel egoistiska värderingar.

– Men att se att det gick att göra det ändå har jag haft stor nytta av

efteråt. Karma yoga hindrade en också från för mycket grubbel, och liksom kirtan avledde det spänningar och opposition. Det visade att man inte måste ha ut en vinning ur varje handling. Den stränga disciplinen gjorde att man lärde sig att inte fuska, och rutinen från dag till dag fick en att se tidens opåverkbara gång och att det inte ledde någon vart att stressa. Och eftersom man inte heller fick företa sig något på egen hand, behövde man heller inte ha dåligt samvete för att man inte uträttade en massa saker åt sig själv, utan man måste till slut falla till en viss ro som gjorde det möjligt att börja se sig själv.

– På ett skickligt sätt hjälpte oss också Janakananda att möjliggöra helt egna upplevelser. Han förbjöd oss att tala om våra intryck, om upplevelser av meditation och om kursen. Speciellt förbjudet var det med kritik. Och inget kan ju ta bort möjligheten till en positiv upplevelse så som en kritisk förhållningssätt. Tvivel och kritik låser en ute. En inställning som delges andra sprider sig också med fantastisk styrka och kan, om den är negativ, förstöra alla möjligheter till egna positiva upplevelser för alla.

– Hur löjligt lättleda vi är visade Janakananda oss genom att göra oss uppmärksamma på hur den ena efter den andra måste hosta så fort en person började göra det. På motsatt sätt kan man också med rätt inställning, övertygelsen att man kan, åstadkomma sådant som att vänta med att göra sina behov, låta bli att svimma etc, om man bara är tillräckligt övertygad om att

Under Kirtan-dansen fick man röra sig fritt ungefär som man ville, ett par timmar varje gång, var annan eller var tredje kväll. Man fick ta de musikinstrument som fanns tillgängliga. Alla var tvungna att delta, många blev uttråkade. Några dansade vild shake, andra rörde sig utan entusiasm.

man inte får... Genom att "slå näven i bordet" och auktoritärt beordra "svimning förbjuden" så att alla blev rädda lyckades Janakananda stoppa en svimningspsykos som börjat sprida sig på ett sätt som verkligen påvisade riktigheten i det han lärde oss om våra psyken.

– Utan tvekan gav kursen ny energi, utökad insikt om en själv, kraft till egna initiativ och början till ett personligare, friare liv.

Andra nöjda röster:

– Jag tycker kursen är pedagogiskt bra upplagd. När humöret börjar gå ned kommer något nytt precis vid rätt tidpunkt – bastudag, ett nytt steg i undervisningen, variation i maten etc.

– Man kan inte ha det bättre! Vacker natur, lugn landsbygd, frisk luft, promenader, sund mat, träning av kroppen och avstressning...

Men andra hade helt annan uppfattning.

En temperamentsfull dam lämnade brådstörtat och rasande kursen efter ett intermezzo med ledaren. Hon hade setts promenera på vägen alltför långt från kursgården och "blivit misstänkt för att ha varit på väg mot närmsta by för att knyta förbjudna kontakter med yttervärlden genom att handla i kiosken och prata med folk". Hon hann meddela sina kurskamrater att hon kände sig förföljd och "detta var att gå för långt", innan hon for iväg för att förmodligen aldrig komma tillbaka.

Andra tyckte att alltsammans verkade vara upplagt för unga hippies på sned, vilka behövde en fast hand och ett enkelt, ointellektuellt program för att kanalisera sitt omogna sökande och sin mållösa oro – men det passade inte för vuxna, intelligenta människor.

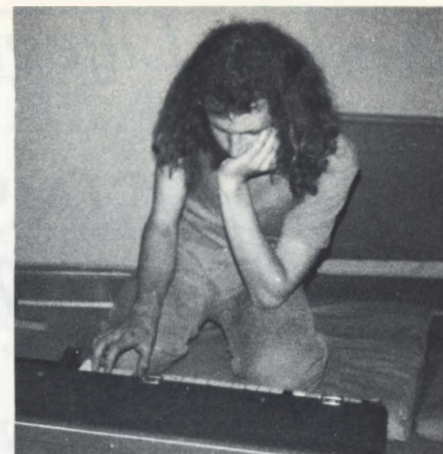
– Bondfångeri och billig arbetskraft, menade någon.

– Det finns massor med löjligen terapier för oss arma, psykade människor. Men en av de meningslösaste måste vara "kirtan", att stå och hoppa och slänga med armar och ben till enformigt och ofta orytmskt trummande. Så sa en annan.

Några riktade kritik mot att man placerat en samlagsbild i centrum på yogahandboken:

– Det måste verkligen ge folk, som har en misstänksam uppfattning om yoga, vatten på sin kvarn och det kan också locka fel människor på fel premisser till yogan.

Många konstaterade också litet förvånat och besviket att stämningen bland dem som hörde till kursgården eller ashramet var dystert. De menade att det inte var sär-

Även ashramets egna tappade ibland stinet på de långa Kirtan-danserna.

skilt inspirerande att ge sig i kast med yogaträningen om man inte blev lyckligare och avspändare än så...

Och Janakanandas förbud mot kritik och hans auktoritära hållning tolkades inte alls välvilligt av alla:

– Rädd tyrann, sa någon.

Och en annan skämtade med ett stänk av allvar och kallade kursen ett koncentrationsläger:

– Förbjuda folk att prata, ge dem dämpande, menlös mat, ta kål på aggressioner och spänningar genom uttröttningsdans, utestänga dem från kontakt med yttervärlden, behandla dem som mindre vetande – är det inte så man gör, när man vill ta ifrån folk all egen initiativförmåga, hjärntvätta dem och göra dem till lydiga, passiva redskap, som finner sig i allt vad ledningen företar sig?

Tja världen är vad man gör den till...

Anm. Åsa Freij utexaminerades från Journalistinstitutet i Stockholm 1965. Hon har varit anställd på flera landstidningar, bl.a. tio år på Katrineholms-Kuriren, samt på United Press i Stockholm, och frilansat med internationella reportage, mest om hästsport. F.n. bedriver hon studier, samt gör rese-reportage.

Anders Liljegren

UFOLOGINS GURU OM PROJEKT BLÅ BOKEN

(Återgivet från AFUs Nyhetsblad, Box 5046, 151 05 Södertälje 5)

J Allen Hynek har de senaste åren allt mer kommit att framstå som ufologins PR-figur nr ett. Inte minst efter UFO-fiction-filmen "Närkontakt av tredje graden" – där Hynek lånade ut sin expertis, sitt namn och (i en kort sekvens) sitt ansikte – vet även mer flyktigt intresserade "ufologer" vem denne UFO-maffians okränkta guru är, och att han står för en vetenskapligt och seriöst inriktad forskning. Detta senare inte minst genom hans skapelse Center for UFO Studies (CUFOS), bland det vettigaste som hänt amerikansk ufologi det senaste decenniet. Centret publicerar en ovanligt vettig och aktuell tidskrift (International UFO Reporter) samt en rad specialiserade publikationer med undersökningar och sammanställningar. När nu Hynek börjat tala om "meta-världar", parallella universa och psykiska fenomen i anslutning till UFOs, får det t o m traditionellt konservativa grupper

att lyssna. Hyneks namn tycks ha en oerhörd genomslagskraft.

Att läsa hans senaste bok är inte direkt någon spänningsupplevelse. "The Hynek UFO Report" är den där typen av "torr och tråkig faktabok" som vissa kretsar, åtminstone för några år sedan, skulle ha sett på med förakt och medlidande. Hynek upprepar det många sagt; det intressanta är snarare *vem* det är som skriver och den inside-roll författaren spelat vid flygvapnets undersökningar.

"The Hynek UFO Report" är en massiv uppradning av intressanta rapporter från projektets arkiv. Fallen känns igen, bl a från Keyhoes böcker, men till skillnad från Keyhoe är Hynek en försiktig man i sina tolkningar. Hyneks huvudargument är en skarp kritik av militären för dess inadekvata undersökningar och hysch-hysch-politik. Han vill visa, med exempel, att det inte alls gjordes några vetenskapli-

ga undersökningar i USA, som världssopinionen lurats att tro.

Sentida "avslöjanden" från USA tycks peka på ett avsevärt hemlighetsmakeri från myndigheternas sida. En lag som kom till i spåren av Watergate ger varje amerikansk medborgare rätt att få ut hemligstämplade handlingar som han kan namnge eller specificera. Man har t ex fått ut flera tusensidor hemliga dokument om CIA:s hypnos- och drogexperiment (1). FBI, den federala polisen, har friggett 400 sidor handlingar om sina undersökningar av bl a UFO-vittnen åren 1947 – 1957 (2) och nu förbereds lagliga åtgärder för att få ut även CIA-dokument om UFOs (3). En amerikansk forskare (f d CIA-anställd) har vidare genom personliga kontakter fått minst tre bekräftelser (från trovärdiga, högt uppsatta personer inom försvaret) på att det ligger en faktisk grund bakom rykten att USA skulle ha tagit tillvara,

undersökt och gömt ett "tefat" som störtade i Mexico 1948 (4).

Vi är många som haft svårt att tro på något omfattande hemlighetsmakeri i tefatshärvan; att dumheter och konstigheter som uttalats bara var ett utslag av allmän ignorans eller ovilja att betrakta och beakta data om fenomenet. När man nu ser hur CIA under årtionden kunnat förhållande sig själsligt nedbrytande experiment med kombinationer av hypnos och droger, förstår man vilka oerhörda möjligheter "kryptokratin" – underrättelseorganisationerna och det hemligstyre som utgår från dem – har till förfogande. Mänskliga försökskaniner har utnyttjats som spionage-kurirer, levande bandspelare och kunnat fås att mörda på kommandon, allt efter instruktioner som givits under djuphypnotiska tillstånd och med inflytande av olika droger. Försökspersonernas minnen av vad de gjort har på motsvarande sätt suddats ut och lett till "tidsförluster" som till punkt och pricka liknar den känsla av "förlorad tid" UFO-vittnen haft.

Hyneks bok – för att nu återgå till den – är givande och bra som sammanfattning av den yttre mask det officiella USA velat omge sina UFO-undersökningar med. Vad som sedan dolde sig bakom kan kanske avslöjas under kommande år, men att hoppas något sådant är säkert bara naivt – det "kryptokratin" vill ha för sig själv, det kommer med säkerhet inte ut.

Spekulation: Kanske går en och annan amerikan omkring med av CIA "utplånade" minnen av att ha sett störtade "tefat" eller upplevt "officiella kontakter" med dess piloter...? Vad som kommit fram av den undersökande journalistiken om CIA gör i varje fall hjärnkontroll och inducerade minnesförluster till en fasansfull men objektiv verklighet. Hyneks bok flyter på ytan av ett hav med oändliga möjligheter som kan vara nog så sensationella. Vem vet?

REFERENSER:

1. Walter Bowart: Operation Mind Control, Fontana, 1978.
2. Publ. bl. a. i MUFON UFO Journal fr. o. m. oktobernumret 1977.
3. Se bl. a. MUFON UFO Journal, Febr. 1978, s. 8.
4. Interviews with researchers: Todd Zechel; Int. UFO Reporter, May 1978, s. 7-8.

J Allen Hynek: The Hynek UFO Report – London. Sphere Books, 1978. 299 s.

SAI BABA TALAR

Ingen kan förstå mitt mysterium. Det bästa du kan göra är att fördjupa dig i det. Det är till ingen nytta att argumentera för och emot. Dyk ner och lär känna djupet. Ät och lär känna smaken. Sedan kan du diskutera mig av hjärtans lust. Utveckla sanning och kärlek och du behöver inte ens be för att få det eller det. Allting kommer till dig oombett.

Jag är medveten om det förflutna, om nuet och om framtiden hos var och en av er.

Veda lär att människan bara ska ha en enda "kama" (önskan) nämligen "moksha" eller befrielse. Ändå håller hon på att dränka sig i en malström av begär. Men uppfylla önskningar kan aldrig släcka hennes djupa törst. Hur kan en fånge önska något annat än befrielse?

Innan du upplever det Gudomliga i varje varelse, i varje cell och atom, så måste du uppleva det som helhet i ditt väsen, alltså i tankar, ord och handlingar.

Människorna hyllar Gud som allestädes närvarande, allvetande och allsmäktig. Men de bryr sig inte om Guds närvaro i sig själva.

Gör varje ögonblick heligt genom att fylla det med kärleksfullt tjänande.

Vi måste reformera människans vanor, återuppbygga hennes karaktär, förnya hennes ideal och hjälpa henne att återvinna sitt andliga arv – som hon nu uppmuntras att ignorera av dem som förespråkar materiella framgångar och monetär lycka.

Att studera Veda ger den högsta lärdomen, för det leder till seger över själva döden.

Hungra inte efter komfort, efter den yttre världens ständiga band, efter fler och fler saker att oroa dig för. Hungra efter Ananda, helt och fullt!

Förändliga det materiella, materialisera inte Gud. Jag säger ofta åt unga collegestuderande att de gärna kan dyrka en bild som Gud, men att de inte ska dyrka Gud som en bild. De må gärna ha den uppfattningen att en stensculptur är Gud eller att ett stycke trä är Gud, för då höjer de det materiella till ett högre plan. Men jag varnar dem samtidigt för att degradera Gud till papperets, stenens eller träets nivå.

Tala inte illa om någon med förakt. Tänk inte på någon som medelmåttig eller usel. Kristus förkunnade: "Alla är En, var lika mot alla". Att hata en individ eller en institution eller en religion är en enfaldig handling. Atman bor i var och en. Det är den gnista av Gudomlighet som ger ljus, kärlek och glädje.

Och ett översättligt citat:

Man must grasp God with the right hand and the world with the left. Gradually the left will lose its hold. Do not worry about this, it has to be so. That's maybe why the hand is called "left" – the world will be left behind. But the right hand must not loosen its grip. Being called "right" it is right for it to grip right and hold on.

(Övers. Gerry Nilsson)

Profeten

ÄRADE LÄSARE! DETTA ÄR INTE SCIENCE FICTION. DETTA KAN HÄNDA VEM SOM HELST, NÄR SOM HELST OCH VAR SOM HELST - TY TEFATZFOLKET ZER OZZI!

Av Sven Rosén

Per Ragnar:

Reflexioner

– Mystiker i alla tider beskriver oberoende av varandra en verklighet som i sina grunddrag stämmer överens. Vad som händer just nu är att den empiriska forskningen börjar bekräfta den bilden. Det finns ett närmande mellan de religiösa visioner, som funnits i olika kulturer och de naturvetenskapen börjar ana konturerna av.

Det känns som om jag själv

formulerat meningen. Ni har mött tanken om och om igen i mina reflexioner. Den går som en röd tråd genom min "En sökares dagbok". Jag turnerar just nu land och rike runt och försöker belysa och "bevisa" tankegången. Därför känns det extra roligt att få berätta att jag citerar denna gång. Mannen bakom orden är teknologie doktor Jens Tellefsen, och det är i Svenska Dagbladets livsåskådningsserie han tar till orda. Och allt han har att säga i intervjun om reinkarnation, karma, kvantfysik, relativitetsteori, kärnfysiken pekar hän mot det kosmologiska synsätt, som redan finns formulerat av Martinus. Och mycket riktigt – i ett följande nummer presenterar denna livsåskådningsserie en helt saklig och positiv beskrivning av Martinus' andlig-vetenskapliga synes!

I Skövde stöter jag ihop med Mogens Möller, som tagit till livsuppgift att förmedla den kosmologiska synen på tillvaron. Och han berättar för mig om det klart växande intresset både i Sverige och ute i Europa för Martinus' tankegångar. Denna afton i Skövde har burit syn för sängen. Vi har bägge framträtt, i skilda lokaler, och på respektive håll "dragit fullt hus". Längtan

efter ande och vetande växer.

Själv fick jag en grundkurs i kosmologins "mål" när jag i TV såg ett program om tre äldre par. Den ena partnern i varje par befann sig i någon vårdssituation, på kronikerhem eller inom långvården. De var svårt fysiskt eller psykiskt handikappade. Den friska mannen eller hustrun gick varje dag och pysslade, pratade med, smekte, skötte sin livspartner, trots att släkt och vänner menade att det var missriktad nit. Glöm, vårda ditt eget liv, gå vidare – så löd råden.

– Att älska i nöd och lust, löd budet, sa en kvinna. Lusten hade sin tid, nu har kärleken bytt ansikte. Men inte kan jag svika nu. Jag känner att detta betyder något för oss bägge, trots att hans minne är borta. Jag kammar honom, jag klipper hans naglar – det är vad jag kan göra, det är lite, men det är ändå något.

Det är Kärlek! Kärleken känner inget stort eller smått. Det är den levandegjorda kärleken. Utan den är alla aldrig så tjusiga vetenskapliga spekulationer och vackra filosofier intet.

I känslan och förvisningen av att det "rör på sej" tackar jag för mig som reflekterande sökare. Tack för alla goda ord jag fått under dessa år. Lev väl!

Parapsykologi i psykologiläroböcker

I Sökaren 10/1974 skrev jag under rubriken "Parapsykologi i gymnasieskolan" om Bolmgren & Lihoffs bok "Psykologi för gymnasieskolan" (Utbildningsförlaget) och omtalade att den i ett avsnitt i sista kapitlet tar upp ESP, telepati och klärvoajans. Det kan nu kanske vara dags att se vad som hänt på lärobokfronten "sen sist".

Ovannämnda bok används fortfarande i många skolor. En annan, inte lika spridd, bok är John A. Bååths "Allmän psykologi" (Hermods). I första kapitlet ges en översikt över psykologin. En av underrubrikerna är "Parapsykologi". Vad som här sägs förtjänar att citeras i sin helhet:

"Parapsykologerna ägnar sig åt sådana intressanta företeelser som telepati (tankeöverföring) och psykisk påverkan på materiella före-

mål. Denna psykologi kan dock ännu inte genomgående bedrivas under former som kan kallas fullt vetenskapliga, eftersom vi ännu i stor utsträckning saknar tillförlitliga metoder att undersöka dessa företeelser. Att förneka t ex tankeöverföringens existens går dock knappast. Den har också i princip blivit bekräftad genom åtskilliga, ytterst noggrant kontrollerade experiment. Men i stort sett befinner sig parapsykologin ännu på jämförelsevis osäker mark. Det blir antagligen en framtida uppgift för psykologerna att på allvar gripa sig an dessa lockande uppgifter."

Den hittills sist utkomna läroboken i psykologi är Sten Furhammars "Elementär psykologi" (Gummessons). I en speciell faktaruta i bokens andra kapitel tas ESP upp. Furhammar är inte lika posi-

tivt inställd till parapsykologisk forskning som Bååth och han konstaterar att gjorda experiment inte visat helt otvetydiga resultat. Han sammanfattar sin redogörelse med följande ord: "Tills vidare får man alltså betrakta frågan om ESP som olöst."

Läroplanen för psykologiämnet har delvis omarbetats, och hösten 1979 kommer ämnesuppläggningsen att bli en annan. Man skall då inte längre läsa varje huvudmoment (t ex varseblivningspsykologi, inlärningspsykologi, utvecklingspsykologi) för sig utan studera olika ämnesområden. Läroböcker håller på att utarbetas. Det skall bli intressant att se om någon av dem tar upp parapsykologi som ett ämnesområde.

KATARINA ED

Parapsykologi

Forts.

March – April, 1978.

*) Schmidt, H. Clairvoyance test with a machine. Journal of Parapsychology 1969, 33, 300 – 307.

sign för det ideala kontrollerade ESP-experimentet – vilket skulle uppfylla alla önskemål för ett slutgiltigt bevis för ESP. Det rör sig om bl a automatisk inspelning av mål- och gissningssekvenser som således skulle utesluta förfälskning. Detta är precis den metod som tillämpats av den amerikanske forskaren H Schmidt*), och de resultat han då uppnått utgör några av de starkaste bevis för ESP som finns!

*) Se Sökaren nr 9, 1974!

**) Ganzfeldtekniken: en avslappningsmetod där försökspersonen ligger avslappnad med ögonen täckta av halva ping-pongbollar för att stänga ute synintryck samt har på sig hörlurar med vitt brus.

REFERENSER

1) Wiklund, N. Nya stöd för att de paranormala fenomenen inte existerar. Sökaren 1978, 6, 21 – 23.

2) Honorton, C. Review of Hansel's ESP: A Scientific Evaluation. Journal of Parapsychology, 1967, 31, 76 – 82.

3) Marwick, B. The Soal-Goldney experiments with Basil Shackleton, new evidence of data manipulation. Proceedings of the Society for Psychical Research, 1978, 56, 250 – 281.

4) Honorton, C. Psi and internal attention states: Information retrieval in the Ganzfeld. Proceedings of an international on Psi and States of Awareness, Paris, 1977, Parapsychology Foundation, N.Y., 1978.

5) Parker, A. A holistic methodology in Psi Research. Parapsychology Review

Sven Magnusson

"Flygande tefat"... vad säger vetenskapen?

Ca-pris inb. 49:– inkl. moms

samt
samme författare

Det "övernaturliga" och vår världsbild

Ca-pris inb. 49:– inkl. moms

I varje bokhandel eller direkt från

Zindermans förlag

Box 310

401 25 Göteborg 1

Tel. 031/13 78 32

INTENSIV PSYKOTERAPI

Individuellt och i grupp.

Kroppsorienterade Reich-metoder.

Gestalt-terapi och Psykodrama

Psykoterapeut

LEO BERLIPS

Ingeborgsgatan 4 – 416 59 Göteborg.

Tel. 031–15 67 46

•BUDDIST PUBLIKATION•

PG 88 46 61-0

BOX 28013, 200 28 MALMÖ

"BUDDHISMENS BUDSKAP"
AV SUBHADRA BIKKHU
PRIS 15:–

"VÄGEN TILL BUDDHA"
AV ACARYA SUNYATA
& HENNING SJÖSTRÖM
PRIS 10:–

VÄLKOMNA TILL VÅRT BIBLIOTEK

Teosofiska Samfundet Pasadena

Sveavägen 45, 1 tr., Stockholm.

Ni möter i vår litteratur en tidlös livsfilosofi, som belyser dagens mest trängande frågor och behov.

Öppet: Månd. + onsd. 12–15

Tisd. + torsd. 17–19

HOROSKOP

Mini-horoskop 17 sv/kr

Udförligt

personligt horoskop 46 sv/kr

Progressivt årshoroskop 46 sv/kr

Astro-Bladet sendes gratis

Peter Sørensen

Havrevej 12, DK-2700 Brønshøj

Danmark

BUDDHASASANAFÖRLAGET
Box 5158, 102 44 Stockholm

Skrifter ur den buddhistiska palikanon:

Buddhas tal till Sigala

24 sidor, ca 16:–

Buddhas tal till Kalanafolket/

Talet om rätt syn

40 sidor, ca 19:–

Övrigt:

Buddhismen i ett nötskal

av Narada Maha Thera

80 sidor, ca 15:–

Buddhistisk meditation

av Francis Story

32 sidor, ca 7:–

I bokhandeln eller direkt från förlaget

KOSMOBIOLOGISKA HOROSKOP

Kan nu erbjuda det allra senaste i kosmobiologiska horoskop med ännu klarare och effektivare tolkningar än vad som tidigare varit möjligt. För närmare information ring eller skriv till nedanstående adress eller telefonnummer. För information om priser, innehåll och olika alternativ. De flesta önskemål kan uppfyllas.

KOSMOBIOLOG KENTH SKOGLUND,

BOX 2018, 824 02 HUDIKSVALL

TELEFON 0650/163 89 KL 16–17 månd–fred.

Waldorf-pedagogiken — en framtidsmodell?

Den antroposofiska rörelsen är en av de få andliga strömningar i vår tid som har mod och kraft att öppet erbjuda alternativ på en rad olika verksamhetsområden som det etablerade samhället anser sig ha monopol på: Man har biodynamiken på jordbrukets område, den antroposofiska medicinen, läkepedagogiken för utvecklingsstörda, waldorfpedagogiken på skolans område. Ja, man har t o m ett alternativt program för samhället i dess helhet, den s k sociala tregreningen. Waldorfpedagogiken har fått sitt verkliga genombrott de senaste åren och praktiseras nu i åtta skolor runtom i landet. Skolöverstyrelsen och en forskargrupp från Lärarhögskolan i Uppsala har noga studerat förhållandena vid den enda waldorfskola som än så länge är fullt utvecklad (12-årig skolgång), Kristofferskolan i Stockholm. Båda instanserna är övervägande positiva.

Många pedagogiskt intresserade föräldrar, som söker alternativ till den i många stycken misslyckade grundskolan, vänder sig till waldorfskolorörelsen. För dem finns det nu en spännande studiebok, Frans Carlgrens *Waldorfpedagogik — en framtidsmodell?* (Larson) som ger en utmärkt överblick av denna skolforms attityder och arbetssätt. Även om författaren bara antyder den pedagogiska grund- och helhetssyn som är waldorfskolans styrka och grundval, så ger han utmärkta inblickar i det konkreta skolarbetet. Framställningen blir på så sätt mycket levande och entusiasmerande. Men själv skulle jag gärna velat veta mer om den människo- och livssyn som man anar ligger bakom och som torde vara waldorfpedagogikens anknytningspunkt till antroposofin. Faran tycks mig annars, att waldorfskolan framstår väldigt lik den gamla byskolan, som många av oss minns den, med dess hemtrevliga atmosfär och personliga relationer, där eleven beundrade sin lärare och läraren i sin tur behandlade eleven med stränghet och kärlek, vishet och omtanke. Jag undrar om det inte är dessa ytliga likheter som SÖ vid sin första, hastiga kontakt upplevde som "konservatism", en åsikt som reviderades efter ett djupare inträngande.

Däremot framgår det klart av boken hur viktigt det är, att ingenting i barnets fostran lämnas åt slumpen vare sig det gäller attityder, handlingar eller valet av leksaker och sysselsättningar. De snabba, praktiska lösningar vi erbjuds idag fråga om barnomsorg visar sig i det långa loppet få allvarliga konsekvenser. Inom waldorfpedagogiken arbetar man långsammare men tar hänsyn till den enskildes möjligheter med avseende på ålder, förutsättningar och personlighet. Man försöker stimulera barnets intellekt, vilja och känsla likvärdigt, så att det som vuxen inte blir handikappat eller ensidigt utan en i alla avseenden harmonisk människa. Kunskaperna relateras så mycket som möjligt till verkligheten. Barnet tillåts fördjupa sig ge-

nom periodläsning och enskilda arbeten. Det får bära ansvar för sitt skolarbete, arbeta i sin egen takt, verkligen tillägna sig kunskaper och färdigheter — i motsats till den industriella skolans forcerade arbetstakt som inbjuder till slarv, lättja och ytlighet.

Waldorfpedagogik börjar inte med skolans förstaklass, utan är en angelägenhet från barnets födsel. Att fostra barn utifrån waldorfpedagogiska impulser kräver ett betydligt större föräldraengagemang än vi är vana vid och samhället vill ge utrymme för. Men man kan ana vad det betyder för ett barn att uppleva hur vuxna — föräldrar och lärare — engagerar sig med iver och intresse för dess fostran och växt — vilken trygghet, vilket stöd och självförtroende det ger!

Eftersom waldorfpedagogiken är något vi alla skulle kunna önska oss för våra barn är det intressant att SÖ bedömer möjligheterna att omsätta denna pedagogik i grundskolan som mycket små — det skulle vara en alltför stor utmaning mot samhället: det ekonomiska systemet, fackföreningsrörelsen, de reglerade arbetstiderna osv. Det visar bara hur lite generositet och engagemang det finns utrymme för i dagens samhälle, hur långt bort vi glidit från det självklara, spontant mänskliga och hur svårt det alltså är att vrida allting rätt igen. Waldorfpedagogiken är därför samtidigt ett andhål och en brandfackla!

BJÖRNSAHLIN

Vetenskap och beprövad erfarenhet . . .

"Vi stoppar mediciner om vilka vi vet mycket litet, i kroppar som vi vet mindre om, för att bota sjukdomar om vilka vi inte vet någonting alls." Med detta citat av Voltaire inleder Olov Lindahl och Lars Lindwall första kapitlet av sin bok *Vetenskap och beprövad erfarenhet* (Natur och Kultur, 150 sidor). Lindahl är professor i ortopedi vid regionsjukhuset i Linköping och tillhör alltså i hög grad det medicinska "etablissemangen", men samtidigt är han känd som en av dess argaste vedersakare. Han har tagit ställning för alternativa behandlingsmetoder som vegetarisk kost och fasta, kiropraktik, akupunktur m.m. och anser att åtskilliga sjukdomar kan botas lika bra eller bättre med dessa betoder än med så kallade vetenskapliga behandlingsmetoder. Lindwall är statistiker, och tillsammans har de nu gett ut en bok som går till storms mot den etablerade medicinens käraste trossats, nämligen att den är vetenskapligt bevisad.

Den moderna medicinen bygger ju i hög grad på läkemedel som sjukdomsbehandling. Läkemedel är vanligen kemiskt renframställda ämnen, som har provats ut först på djur och sedan på människor. Nu vet man att många faktorer inverkar på resultatet när en människa tar ett läkemedel. Två personer med till synes samma sjukdom kan

reagera mycket olika på samma medel. Okända kroppsliga och inte minst psykiska faktorer inverkar, såsom läkarens och patientens tro eller missstro på medlet. Vid provning av nya läkemedel används därför numera den så kallade dubbelblindmetoden. Den innebär att den grupp patienter som medlet ska prövas på delas slumpmässigt i två undergrupper. Den ena gruppen får det nya medlet, den andra får ett medel med känd verkan eller också ett helt överksamt, så kallat placebo. De båda medlen förpackas av utomstående personer så att varken patient eller läkare vet vilken patient som får vilket medel. Därav beteckningen dubbelblind. (Enkelblind innebär att läkaren, men inte patienten, vet vilken behandling varje patient får.)

Med dubbelblindmetoden anser man sig kunna hålla den besvärliga psykiska faktorn under kontroll och skilja mellan "placeboverkan" och "verklig verkan". Följden blir att endast mediciner som i dubbelblindtest har visat statistiskt säkerställt bättre verkan än placebo anses verksamma. Av bara farten går man sedan lätt vidare och säger att medel som inte fyller detta krav är överksamta. Dit hör de flesta naturläkemedel och alla behandlingsmetoder som enligt sakens natur inte kan prövas med dubbelblindtest, exempelvis diet och fasta, vattenbehandlingar m.m.

Det är en allmän föreställning, inte minst bland läkare, att medicinska verksamheter vid våra sjukhus är vetenskapligt bevisade och därvid skiljer sig från allehanda kvacksalveri. Lindahl och Lindwall går systematiskt igenom alla felkällor och brister som alltför ofta vidlåder de försök och rapporter som anses utgöra "bevis". Det blir verkligen inte mycket kvar. Dessutom används, menar författarna, en dubbel bokföring — när det gäller behandlingsmetoder som kommer från den skolmedicinska traditionen ställs inte kraven så höga som när det är så kallade alternativa metoder som ska testas. Då ställer man krav som i princip är omöjliga att uppfylla.

Boken är lättläst och bitvis underhållande, klart och enkelt skriven. Jag har inte mycket att invända mot resonemangen. Det är bara tråkigt, och märkligt, att Lindahl som så kritiskt nagelfar andras uttryckssätt själv använder dubbelblindbegreppet så slarvigt. I förordet påstås t ex att författarna själva har genomfört "perfekta dubbelblindtest" rörande vegetarisk kost, vilket rimligen är omöjligt. Patienten kan ju knappast hållas i okunnighet om han äter biff eller morötter, och ett sådant test kan inte ens vara enkelblint. I kapitel 5 påstås att flera dubbelblindtest har genomförts rörande kirurgiska behandlingsmetoder. Men det vore verkligen oroväckande om inte kirurgen själv vet vilken operation han gör!

Men detta är den enda skönhetsfläcken i boken, som annars borde vara obliktorisk läsning för all sjukvårdspersonal — och varför inte för alla patienter också! Insikten om hur bräckligt det vetenskapliga stödet för den etablerade medicinen är kanske kan bidra till en

större medicinsk frihet, så att de patienter som önskar alternativa behandlingar kan få det av de läkare som är villiga att ge dem utan att läkarna ska behöva vara rädda för att få varning eller indragen legitimation på grund av förment "ovetenskaplighet".

Om en alternativ behandlingsmetod handlar Volodja Semitjovs *En bok om fallet max-i-form* (Zindermans, 160 sidor). Max-i-form innehåller tryptofan, en aminosyra (byggsten i äggviteämnen) som enligt vissa rapporter har gynnsam verkan mot depression. Tryptofan finns i olika födoämnen men framställs i koncentrat och är som läkemedel inregistrerat i flera länder, dock ännu inte i Sverige. Under tiden har en firma sålt tryptofan som "kosttillskott" på postorder, och preparatet har fått mycken reklam i veckopressen. Hösten 1978 har polisen gjort razzia på företaget och beslagtagit tabletter — men förslöjningen fortsätter från Danmark.

Semitjov beskriver händelseutvecklingen engagerat och indignerat men något ryckigt i framställningen. Boken påminner rätt mycket om författarens tidigare *Förbjuden medicin* och är liksom den närmast avsedd att väcka debatt. Det skadar inte, men frågan är inte så alldeles enkel som Semitjov framställer den. Jag tror inte Socialstyrelsens ämbetsmän är så illasinnade som de framställs — de gör förmodligen sitt bästa för att rätt tolka och tillämpa de lagar de har att rätta sig efter. Vill vi ha en ändring på läkemedelsområdet med större medicinsk frihet bör vi i stället för att ideligen skälla på Socialstyrelsen välja in riksdagsmän som har större förståelse för alternativ medicin och kan stifta bättre lagar. Genom att läsa de här böckerna och se till att de blir diskuterade kan vi kanske hjälpa till.

NILS-OLOF JACOBSON

En svensk UFO-bibliografi

Som ett specialarbete på Bibliotekshögskolan har Kjell Jonsson sammanställt *Svensk UFO-Bibliografi 1946–75*. Utgivare av verket är Arbetsgruppen för ufologi (Box 5046, 151 05 Södertälje 5) som Kjell tillhör.

Bibliografin omfattar böcker, stenciler, tidskrifter och artiklar. Artiklarna finns under rubriker som: Allmänt om UFO, Historiska aspekter, UFO-rapporter före 1946, Spökbomberna eller spökraketerna 1946, Effekter på omgivningen, Landningar, avtryck och effekter på vegetationen, Anten-fallet, Iakttagelser av varelser, Domstens-fallet, Vegeholms-fallet, Kontaktfall och kidnappningar, George Adamski, Foton och filmer, Lars Thörns foton, Radar-observationer, Krascher och nedfallande materia, Astronautobservationer, Pilot-observationer, Övriga observationer, Falsa rapporter och naturliga förklaringar, Andra fenomen, Bermudatriangeln, Framdrift och teknik, Ursprung och syfte. Filosofi, religion och

parapsykologi, Massmedia och opinionsbildningen, Opinionsundersökningar, Vetenskapsmän och vetenskapliga undersökningar, Condon-undersökningen, Myndigheter och organisationer, UFO-forskning och metodik, Intervjuer med ufologer och UFO-intresserade, UFO-föreningar, Konferenser, möten och utställningar, Recensioner.

Ett register finns också.

Så om man vill studera vad som skrivits i svensk press om t ex Bermudatriangeln, så slår man upp registret i Kjell Jonssons bibliografi och finner att Kjell har hittat ett 30-tal artiklar i detta ämne åren 1946–75.

Bibliografin, som omfattar 144 stencilerade sidor, är en bra hjälp för seriösa UFO-forskare.

SM

Bok om astrologi

Astrologi hör man ofta talas om. Hur många horoskop som publiceras varje vecka i dagstidningar och veckopress vet jag inte, men det torde röra sig om åtskilliga bara i Sverige.

Statsmän och härförare höll sig i gångna tider med astrologer. Ännu Hitler anses ha tagit astrologisk expertis till hjälp vid vissa beslut. Kända astronomer som Tycho Brahe och Kepler, för att bara nämna ett par, tjänade sitt uppehälle huvudsakligen som astrologer.

Hur förklaras nu att solens, månens och planeternas lägen i förhållande till varandra kan påverka och förutsäga enskilda människors karaktär och öden och att det enda man behöver veta om människan är hennes födelsedag, helst hennes födelseögonblick? Med viss förväntan började jag läsa *Allemans bok om astrologi* av Sheila Geddis, Liber Förlag, för att få svar på detta. Jag blev dock gruvligt besviken. Ju mer jag läste, dess oförklarligare blev det hela för mig. Förmodligen hängde jag även upp mig på den erbarmliga svenskan. Jag vet inte om översättaren har svårigheter med att uttrycka sig på svenska eller om han inte behärskar engelskan tillräckligt, men ibland förstär man inte ens vad det är han försökt säga.

Boken är rikligt och vackert illustrerad, men ingenstans anges varför det skulle finnas en förbindelse (orsakskedja?) mellan himlakropparnas positioner i förhållande till varandra, så som de uppfattas från jorden, och människors lynne, känslor och handlingar. Det hela blir bara ett godtyckligt mischmasch eler som det sägs på s. 65: "Astrologerna är benägna att tillämpa de nya rön som tilltalar dem."

ROLF EJVEGÅRD

Sunrise. Engelskspråkig tidskrift från Teosofiska Samfundet — Pasadena. 10 nr/år endast 25:— kr. Skriv gärna och begär gratis ex. från Anne Eek, Eriksbergsgatan 18, 114 30 Sthlm.

Brev

Svar till avsnittet i Sökaren nr 9 från "The Skeptical Inquirer" om domen i Paris.

Domslutet i Paris har väckt eko över världen. Ideella föreningar liksom enskilda har protesterat till franske justitieministern. Franskt rättsväsende har kommit i fokus. Vad domslutet egentligen handlar om är en författares rätt att skriva böcker och en folkgrupps rätt att utöva sin religion.

I ett brev sägs bland annat (i referens till rättegångsförhandlingarna) att "en dom under sådana omständigheter vore ett chockerande misslyckande för fransk lag likaväl som för grundläggande internationella principer för lagens regler".

Frankrike har varit med om att signera Europakonventionen men har behållit rätten att döma "in absentia", en sed från inkvisitionens tid som övergivits av Tyskland och t o m Sovjet.

För Scientologykyrkan i Sverige

Gun Lanciai, pastor

Kontakt

Vi är ett ungt par i mitten av 60-årsåldern. Vi bor i ett "blockhus med runskriften". Stugan står på historisk mark i Dalarna. Vi söker sökare i alla åldrar, gärna författare, arbetare, konstnärer. Vi måste utbilda oss och bli samariter, när allt slås sönder.

Svar till "Det finns en värld...", Sökaren f.v.b.

*

Konstnärligt begåvad, poetisk, mystisk, drömmande och tänkande ung man 21, 180, från landet, söker Dig som är en varmhjärtad och rar flicka — kvinna med likasinnade intressen eller egenskaper, för en emotionell vänskap.

Svar till: "Ljusets gåtfullhet", Sökaren f.v.b.

Pris för kontaktannonser: 20 öre per ord + 2:— i eftersändningsavgift, dock tillsammans minst 7:— . Moms inräknad.

HOROSKOP

Personliga födelsehoroskop tecknas och tolkas. Uppgifter om tid och plats för födelsen erfordras. Mot postförskott 75:—, 150:— eller 300:— beroende på utförlighet. Års-horoskop ställes mot 50:—, 100:—, 200:— eller 300:—. Även rådgivning och undervisning i astrologi.

Astrolog Per Dahlin

Pl. 1253, 830 43 Ås
Tel. 063/302 39

PSI-FENOMENEN

Alltjämt finns det jämförelsevis kloka människor som tvivlar på existensen av psi-fenomen. Hur är detta möjligt? Är de inpyrda av fördomar, fulla av okunnighet, hemfallna åt negativt önsketänkande? Eller är det vi andra som tagit miste, sett i syne och anammat orimliga förklaringar av vissa naturliga händelser?

Som jag ser det, är det så:

De paranormala fenomenen har sin rot i psyket. Och psyket är ständigt skiftande, aldrig fast och pålitligt. Det är också beroende av omgivningen, av den psykiska miljön. En positiv psykisk miljö underlättar manifestation av parafenomen, medan en mycket kritisk eller avvisande miljö gör det svårt eller omöjligt för psykikern att prestera något paranormalt.

Eftersom det är så, kommer tvivlaren även i framtiden att till sin egen uppbyggelse kunna studera hur psykiker misslyckas. Ständigt, när skeptiska vetenskapsmän sätter upp experiment för psykikerna och väntar där i närheten på att – ingenting skall hända, så händer ingenting. Skeptikernas psyke ver-

kar undermedvetet på psykikerns psyke och förlamar dess paranormala krafter.

Geller kan inte åstadkomma några para-fenomen när han är ensam, sägs det. Han suger tydligen kraft från omgivningen. Det är således lätt att förstå att en välvilligt inställd omgivning – alltså "troende" – är nödvändig för en lyckad para-uppvisning.

Man kan undra hur en sådan personlighet som Sai Baba skulle lyckas i västerlandet. För min del miss-tänker jag att hans psykiska krafter skulle få mycket svårt att tränga igenom det pansar av tvivel som skulle byggas upp kring honom här. Kanske skulle han göra sina hemvanda rörelser med händerna för att plocka fram föremål på övernaturligt sätt – hans så kallade "visitkort" – men till sin förvåning och besvikelse få uppleva att ingenting händer. Han står där och viftar med händerna, gör mystiska armrörelser – men skeptikerna triumferar: en bluffmakare! Stora rubriker över avslöjande artiklar i västerländska tidningsdrakar: Sai Baba avslöjad...

Från Gellers show i Medborgarhuset.

Nå, vissa små fenomen skulle han väl kunna demonstrera. "Otron" är ju ändå inte helt kompakt i väst. Några paranormala händelser skulle iakttas, även inför stora församlingar, men mest inför små grupper av välvilligt inställda personer – när inga skeptiker eller journalister är närvarande.

Så, vi får nog räkna med att de naturliga omständigheterna även i fortsättningen kastar bränsle på skeptikernas eld.

SM

SÖKAREN

Nr 1 1979 Årgång 16
Adress: Box 3063, 103 61 Stockholm 3
Postgiro: 70 60 47 -8
Bankgiro: 372 -8128
Telefon: 08/69 60 27

Red o ansv utg: Sven Magnusson

Sökaren är en oberoende tidskrift för livsåskådningsfrågor, där skilda meningar kan föras fram.

För varor och tjänster som utbjuds i annonser i denna tidskrift svarar endast annonsörerna själva.

Tryckt hos Smålandspostens Boktr. AB, Växjö 1979

ISSN 0038 -0504

PRENUMERATIONSPRISER

Helår (10 nr) 64: -
Halvår 34: -

Annonsspriser (moms tillkommer):
Helsida 650: -, halvsida 400: -, småannonser 15: - per spalt-cm men minst 45: -.

INNEHÅLL:

Uri Geller-show i Medborgarhuset 2

Kunskap från det övermedvetna 6

Reidar Ekner:

Sitta i tanken, löpa i sinnet 11

Lars Ljungberg:

Hjalmar Söderbergs
kristendomskritik 12

Adrian Parker:

Parapsykologi – fusk eller vetenskap? 16

Nils Wiklund:

Parapsykologiska felkällor 17

J.O. Mallander:

Buddhismen som väg till självutveckling 20

Per Sellmann:

Hörru Kent 27

Per Sellmann:

De ska springa runt jorden 28

Asa Freij:

Yogakurs speglar egna psyket 30

Anders Liljegren:

Ufologins guru om Blå boken 34